

SLOVENSKI NAROD.

haja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrske dežele za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 35.

„Gospodarska zveza“.

„Katoliška gospodarska organizacija ne sloni na zdravi podlagi“ — to propovedujemo in dokazujemo s fakti skoro dan na dan, in vsak dan nam donaja novih dokazov. Kdor pa še doslej ni prepričan, da je temu res tako, kdor še doslej ni hotel verjeti, da je to gola resnica, in da nastane iz katoliške gospodarske organizacije velika narodnogospodarska nesreča, tistega mora spreobrniti bilanca „Gospodarske zveze“ za minolo leto.

„Gospodarska zveza“ je središče vse gospodarske organizacije klerikalne stranke, krog nje so zbrani najspodobnejši možje, kar jih ima klerikalna stranka, dejanski vodja pa je izkušen nekdanji praktični trgovec. Misliti bi torej bilo, da uspeva vsaj ta centrala, da se vsaj pri tej gospodarstvu previdno, ravna in je vse urejeno strogo po trgovskih predpisih.

Toda bilanca „Gosp. zveze“ kaže, da je tudi to osrednje društvo korenito zavojeno, kaže nam, da se ima to društvo zahvaliti prav za prav le izredni okolščini, da pristojna oblastva pri registriranju niso pazila na določbo § 17. društvenih pravil, da mu ni treba nesti ključev na deželno sodišče in napovedati konkursa.

Z ozirom na velike gospodarske interese, ki so angažirani pri „Gosp. zvezi“ in okrog nje združenih konsumnih društev in posojilnic, si štejemo v dolžnost, da na podlagi te bilance pojasnimo dejanski položaj „Gosp. zveze“.

Pred vsem konstatiramo, da priča ta bilanca za prvo leto društvenega delovanja, s kako smešnimi sredstvi skuša „Gosp. zveza“ nasuti občinstvu peska v oči in obuditi mnenje, da ima Bog vedi kako velikanski delokrog. Izkazala je za prvo leto 2.583.778 kron 64 vin. prometa. Toda če se pregleda izkaz o prometu, se vidi, kakšen humbug se je tu vprizoril.

„Gospodarska zveza“ ni drugega nič, kakor navadna komisij-

ska trgovina in agentura, ki se bavi s tem, da kupuje različno blago in ga zopet prodaja svojim članom. Kupovanje in prodajanje blaga je njen posel, in kar blaga kupi in proda, to je njen promet, vse drugo so le posledice te kupčije. Glasom računskega zaključka je kupila „Gosp. zveza“ v lanskem letu za 580.548 kron 39 vin. blaga, in ta svota reprezentira njen promet. Kar je dobila na proviziji, na škoti, kar kaže račun upnikov in račun dolžnikov, račun inventarja in uradnih stroškov, to se na noben način ne sme šteti v promet. „Gospodarska zveza“ pa je popolnoma protipravilno vračunila vse te neizogibne posledice svoje kupčije z blagom v promet, samo da bi izkazala kar mogoče veliko prometa. V ta namen se ni vstrašila niti prav navadnega slepila. Vstela je v promet tudi denar, ki ga je vložila in dvignila iz poštne hranilnice, in na ta način za dober četrt milijona pomnožila svoj promet, dasi je čisto vsejedno, če ima denar v blagajni, ali če ga nese v poštno hranilnico. Bančni zavodi, ki imajo dobiček prav pri prometu z denarjem, izdajajo pač take računске zaključke, na noben način pa trgovina z blagom ne sme tako postopati. Resnični promet „Gosp. zveze“ torej ni znašal 2½ milijona kron, ampak le 580.000 kron.

„Gospodarska zveza“ ima sicer uvedeno dvojno knjigovodstvo, v sled česar zamore marsikaj prikriti, ali tudi njen izkaz o prometu nam razkriva več zanimivih stvari.

Pred vsem pogrešamo saldo prenosa. Sedanja „Gosp. zveza“ je vendar nastala iz prej obstoječega, po žilindri zaslovelega društva jednega imena. Prevzela je od tega društva vse, kar je imelo. Ali se je to kar vpisalo v posamične konti?

Tudi izvor glavnice v znesku 4453 K nam ni jasen. Od kod je dobila „Zveza“ ta denar? Člani ga niso vplačali, ker so njih deleži posebe izkazani. Ako ta glavnica ni fingirana, potem je mogla „Zveza“ ta denar

dobiti samo od prejšnje zveze, katere dedščino je prevzela.

„Zveza“ ima za vsako najmanjšo stvar poseben konto, celo za provizije in škonte. To je popolnoma pravilno. Nepravilno pa je, da nima tudi posebnega konta za „Narodnega Gospodarja“, čigar izdajanje je vendar posebno podjetje „Gosp. zveze“, in nepravilno je tudi, da nima posebnega računa za ekspenzar dr. Šusteršiča.

Stroški za Šusteršičev ekspenzar se nahajajo bržčas mej dolgovi „Gosp. zveze“, saj je znano, da si pusti dr. Šusteršič ta ekspenzar od „Ljudske posojilnice“ eskomptirati. Dohodke in izdatke „Narodnega Gospodarja“ pa je prejkotne iskati v računu uradnih stroškov. Ta manipulacija je več kot čudna, in se mora vsakdo vprašati, zakaj nima „Narodni Gospodar“ svojega konta, ko se celo za potne stroške uradnikov vodi poseben konto, če prav spadajo v račun uradnih stroškov. Ta manipulacija je silno sumljiva.

Razkaz o prometu nam v zvezi z računom o izgubi in o dobičku ter z računom bilance razkriva, kako silno lahko miselno je vse gospodarstvo tega društva, razkriva nam, da je to društvo prav za prav že danes pasivno.

To, da je društvo za lansko leto moralo izkazati izgube 10.547 K 43 vin., še ni najhuje. Pravo stanje društva se razvidi šele iz tega, če se primerjajo aktiva in pasiva, kajti tu se vidi, da ima društvo danes ne glede na deleže najbrž več dolga, kakor pa aktiv.

Društvo je dolžno „Ljudski posojilnici“ 151.323 kron 90 vin., drugim upnikom pa 30.078 kron 45 vin., skupaj ima torej „Zveza“ dolga 181.402 K 35 vin., h kateri svoti pa spadajo prav za prav še vplačani deleži v znesku 51.997 K.

Toda kakšna so aktiva! Od raznih dolžnikov ima društvo tirjati 21.792 kron 97 vin., od konsumnih društev (!) pa ima tirjati kar 146.173 K 03 vin. Tirjatve

znašajo torej skupaj celih 167.966 kron.

To je naravnost brezvestno, da se upa „Gosp. zveza“ te tirjatve postavljati v račun kot do zadnjega krajcarja iztirjljive. To sme storiti kaka hranilnica, ki je pupilarno varno intabulirana, nikdar pa trgovec z blagom. Vsak, tudi najrevnejši kramar ve, da se nikdar ne dajo iztirjati vse tirjatve, in kadar sestavlja svoj račun, odpiše vedno primeren znesek od takih tirjatev. „Gosp. zveza“ bi to morala storiti toliko bolj, ker se vendar sama zaveda, da od mnogih konsumnih društev ne dobi denarja, niti če združnike spravi na boben. Gospodarstvo pri konsumnih društvih je občno znano. Tam se je dalo toliko na upanje, da se ne more denar iztirjati, tudi pri najboljši volji ne, sosebno ker so največji dolžniki navadno taki ljudje, ki nič nimajo. Ako bi bila hotela „Gosp. zveza“ sestaviti solidno, vseskozi pošteno bilanco, bi bila morala od teh tirjatev odpisati vsaj deset odstotkov, torej okroglo 17.000 kron, kajti s toliko izgubo bi morala računati tudi v najugodnejšem slučaju.

Toda „Gosp. zveza“ tega ni storila, da bi izkazala kar možno malo izgube. V taisti namen je storila podobno manipulacijo tudi pri dveh drugih postavkah. Iz izkaza o prometu se vidi, da je „Gosp. zveza“ lansko leto izdala za tiskovine 15.678 kron 11 vin. To je naravnost škandalozno in kaže uprav neverjetno lahkomišelnost. Največji del te svote se je izdal za nakup trgovskih knjig, urejenih, če se ne motimo, za knjigovodstvo po američanskem sistemu. To se imenuje dobro gospodarstvo! Priprosti kmetje in kaplančki, ki se jednostavnega knjigovodstva ne razumejo, pa naj vodijo knjigovodstvo kakor kaka banka! Ko je „Gosp. zveza“ napolnila svoj magazin s temi knjigami, je zaukazala, da si morajo vse zadrge urediti nove knjige, in ta ukaz se je tudi izvršil. Samo revna mlekarška

LISTEK.

S pota.

Velečislana gospa!

Obljubil sem, da Vam že po preteku tedna opišem „vtiske“, katere je napravila „stostolpa, zlata“ Praga dotlej na moje srce in na moj razum. Troje tednov je že minulo, a razen štirih, petih razglednic niste dobili nikakih pisanih „vtiskov“. Ker se bojim, da me ob moji vrnitvi sprejmete z najstrašnejšimi bliski svojih — pardon! — čarobnokrasnih oči, ter da mi za kazni tri tedne ne dovolite poljubiti svoje — ah, tako nežne in vendar toli krute! — ročice, hitim Vam pisati danes, dasiravno se ne upam nadejati, da bode Vaši radovednosti zadoščeno. Ali že iz dejstva, da sem mogel zanemariti Vas, velečislana gospa, ste izpredvidela, kako zelo se mi je prikupilo to mesto, ki mu glede lege za Neapoljem in Carigradom v vsej Evropi kaže ni para.

Dà, Praga je krásno mesto, vredno najponosnejšega kralja. Ti veliki, lepi trgi, te široke, ravne ulice s prelepim, pisanim trotoarjem, visoke, moderne palače najokusnejše arhitekture, velikanske, velezanimive cerkve, najelegantnejši, z vsem konfortom opremljeni hoteli, imponujoče dolgi in široki mostovi z mnogimi kipi, zgolj imenitnimi umotvori, razkošni denarni zavodi, v ka-

terih se ne nagledaš prekrasnih slikarjev, kipov, bronastih ornamentov, herm, sohi. dr. ter bogastva mramorja, električni tramway s svojimi elegantnimi, veleokusnimi, izredno dolgimi vagoni, mestna železnica, — vse, vse kaže, da je Praga moderno veliko mesto, ki hodi v svojem napredku vstrie prvimi evropskim stolicam. Ali Praga je tudi po svoji legi in v svoji celoti prekrasno mesto. Impozantna Vltava s svojimi monumentalnimi mostovi in parniki se valj skozi mesto ter ga opasuje kakor ogromna kača, nad Malo Strano pa se dviga kakor gigantska krona Hradšín s svojimi kraljevskimi in plemiškimi palačami in cerkvami.

Hradšín je zanimiv in slaven kamor stopiš in kamor pogledaš. Tu je velik del zgodovine češkega kraljestva, pa tudi avstrijskega cesarstva. Tu je vsak kamen svet in vsak prostorček priča in pripoveduje o moči in slavi čeških kraljev in plemenitašev, o kremenitem rodoljubju Pražanov ter o genialnosti čeških umetnikov. Hradšín je ogromen zgodovinski muzej, kamor hodi ponosni Čeh veseliti se nekdanjih slavnih časov, a kamor hodi iskat tudi utehe v sedanjih dneh boja in ponižanja.

Pogled s Hradšína preko Prage je nepopisno čaroben. Tu se more razumeti, zakaj se imenuje stostolpa in zlata, kajti stolpov in leskečih se kupol vidiš odtod

nebroj. A to morje hiš je okusno zavito med velike zelene šopke — vrtove in parke, tam v ozadju pa ga obdaja zeleno hribovje in gričevje s cerkvicami in vilami. Slavni Vyšehrad je videti celo prav blizu.

Praga je torej krásno, moderno, a — zlasti na Mali Strani — hkratu historično prezanimivo mesto. Seveda je modernizacija največja sovražnica historije, in regulacija praških trgov in cest je uničila že marsikaj zgodovinsko neprecenljivega. No, iz srede Pražanov se je dvignilo društvo, čegar namen je skrbeti za ohranitev zgodovinskih znamenitosti, odkupovati in ohraniti jih. Društvo dobiva od vseh strani velike podpore, zato mu je bilo možno že doslej delovati za ohranjenje stare zgodovinske Prage z najboljšimi uspehi.

Ali Praga je pred vsem slovansko mesto. To vidiš in čutiš z vžitkom vsak hip! Kamor prideš, vse govori le češko. Vsako nedeljo in praznik je pred poldnem na Přikopih elegantna promenada. Široki trotoar je na obeh straneh poln najelegantnejšega, najfinjšega in najbogatejšega praškega občinstva. Tu se lesketajo demanti in biseri, tu šume najdragocenejše toalete, tu moraš občudovati lepoto Čehin, ki delajo toli zdrav, čvrst in naravno vesel vtisk, tu vidiš češke prvake politike in umetnosti, skratka: tu na Přikopih se zbira cvet in sad češkega razumnštva in boljarstva — a nemške besede skoraj ne slišiš! Vse go-

vori češko — tudi uniformiranci in plemiči! Nemški del Pražanov se izgublja v češkem navalu brez sledu.

V Pragi ne poznajo ljubljanske mode, ki smatra nemščino znakom noblesse višje naobraženosti in bogastva. V Pragi je češčina absolutna gospodarica, nemščina pa ponižna pastorka. Po hotelih, restavracijah, kavarnah, v gledališču, na promenadah, v tramwayu — povsod, se čuje govoriti malone zgolj češčino! Dà, nemščine Pražani niti takrat nečejo rabiti, ko bi jim bilo sporazumljenje mnogo lažje, nego se rajše trudijo s svojo materinščino tako dolgo, da zadovolje sebe ali tujca. Čeh ni kakor Slovenec, ki je nekako vesel, če more pokazati, da zna govoriti tudi nemški ter v svoji uslužnosti sploh nago-varja tujca v tujščini. Ne, Čeh prisili tujca, da razume češčino, ali pa mu rajši obrne hrbet. Le v sili in le iz uljudnosti se poslužuje Čeh nemščine, katere pa mlajša generacija niti ne zna, ker se zdi češkim roditeljem — nepotrebna!

Dà, Praga je slovansko mesto. To vidiš na samočeških uličnih napisih, na večinoma samočeških trgovskih in obrtniških izveskih in deskah, na slovanskih imenih ulic, trgov, nabrežij, vrtov in mostov, — to vidiš na slikah in kipih po hišah in v palačah, v gledališču, v muzejih finančnih zavodih ter povsod na javnih mestnih hišah. Češka preslavna zgodovina,

zadruga v Radečah, ki šteje 23 članov, je morala plačati 150 kron za tiskovine. S takim, že na oderuštvo spominjajočim računavanjem je dobila „Zveza“ lani 4047 kron 52 vin. Od ostanka je pač odpisala 1283 kron 2 vin., toda v bilanco je postavila mej aktiva 10 347 kron 57 vin. Star papir in stare knjige ceni društvo na 10 347 kron! To že sili na smeh! Ko bi društvo danes likvidiralo, ne dobi za ta papir niti 500 kron, in zato je že predrzno, da se upa mej aktiva šteti 10 347 kron. „Gosp. zveza“ ne more in ne bo nikdar tega denarja dobila, in je tudi v najboljšem slučaju vsaj polovica izgubljena.

Tudi vrednost blaga se ni pravilno postavila v bilanco. Izkazuje se, da je blago vredno 32 375 K 83 v. Od inventarja in od starega papirja je društvo pač nekaj odpisalo, od blaga pa nič in vendar je jasno, da se blaga vedno nekaj pokvari.

Iz vsega tega izhaja, da je dejanska izguba veliko večja, kakor jo društvo izkazuje. Od terjatev izgubi društvo gotovo 17 000 K, stari papir, ki ga društvo ceni na 10 347 K 57 v., je komaj polovico tega vreden, in in se sme zanesljivo računati, da bo pri njem izgube vsaj 5000 K, a tudi od zaloge blaga, cenjene na 32 375 K 83 v. se mora odpisati vsaj 11 odstotek, torej 3237 K. Dejanska izguba znaša torej vsaj 32 870 K 43 v., a prikrila se je v bilanci na umeten in nedopusten način.

Velika ta izguba pride toliko bolj v poštev, ker je Gosp. zveza vendar dobila skupaj 10 000 K v dar od države. To subvencijo je zapravila, ne da bi se iz računa razvidelo, kam je pošla, kajti tudi o subvenciji ni vodila Zveza posebnega konta, dasi jih ima sicer vse polno.

Vpoštevati pa je to izgubo tudi zategadelj toliko bolj, ker je „Gosp. zveza“, sistematično težila na to, da naredi čim več dobička. „Gosp. zveza“ se sicer postavlja v jedno vrsto s kmetijsko družbo, a vendar dela „Gosp. zveza“ tako, kakor zasebni spekulant, „Kmetijska družba“ pa kakor dobrodelen zavod. „Gosp. zveza“ kupuje blago na debelo. Dobila je škonte 8215 K 60 v., a svojim odjemalcem je od tega dobička prepustila le 2160 K 45 v. pobasala pa v svoj žep 6055 K 15 v. Isto vidimo pri proviziji. Gosp. zveza“ je dobila na proviziji 849 K 11 v., odjemalcem je dala 84 K 82 v. sebi pa pridržala 764 K 29 v. Tudi pri blagu izkazuje dobička 4254 K 96 v. „Kmetijska družba“ ne postopa tako. Kmetijska družba ne išče ne krajcarja dobička. Vse daje svojim članom po tisti ceni, kakor jo blago v resnici stane in sicer daje tudi ves škonto in vsa provizijo odjemalcem ter zase ne pridrži čisto nič. Tu se vidi velikanski razloček mej „Kmetijsko družbo“ in „Gosp. zvezo“.

češki slovanski učenjaki, umetniki in politiki, češko ljudstvo iz raznih krajev — le to je snov češki javni umetnosti. In zato ni čudno, da je moderni Pražan, ki ima pred očmi vedno te slike in te kipe domačega snujeta, vendarle velezaveden, trd in neizprosni patriot!

Ako bi hotel posnemati nekatere slovenske kler. potujoče feljtoniste, bi Vam, velečislana gospa, sedaj le začel natančno popisovati posameznosti, naštevati imena in številke ter renomirati z najmanjšimi detajli. Dotičnim feljtonistom je to lahko, ker so si nakupili knjig in brošur, iz katerih prepisujejo, izpiske pa oblivajo le s tenko svojo polivko. Tega jaz ne bom storil. Knjig in brošur o Pragi in njenih znamenitostih si nakupite lahko sama, — meni je le na tem, da Vam podam ob kratkem sliko svojih lastnih celotnih vtiskov.

Vas, kot narodno delavno damo, bode gotovo zanimalo, kako nabirajo Čehi prispevke za svoje ustanove in svoja društva. In prav v tem oziru so me s svojo originalnostjo Pražani jako prijetno iznenadili. Skoraj po vseh restavrantih sem zapazil po stenah nekatere diplome, tesno drugo poleg druge. In na vseh se vidi napis „Matice školska“. V Pragi in na Češkem sploh imajo namreč navado, da hranijo po javnih lokalih nabiralne puščice. Kadar je gostilniška družba najveselejša — (in kamorkoli sem prišel, povsod sem

Končno je pri ocenjevanju izgube vpoštevati tudi to, da „Gosp. zveza“ od deležev ne plačuje nikacih obresti. Ako bi morala obresti plačati, bi bila izguba še večja.

Prvo leto poslovanja „Gosp. zveza“ nam kaže kolosalno lahkomišelnost, s katero se v tem društvu gospodari. Društvo ki nima več kakor 4453 K obratne glavnice, se upa narediti dolga nad 181 000 K in kreditirati bankerotnim konsumnim društvom ter drugim dolžnikom skoro 178 000 K. To je tako nesolidno, tako drzovito in obupno spekulativstvo, da si hujšega ni misliti mogoče.

Ako se vse postavke v računskem zaključku trezno prevdajajo, se spozna, da je društvo že danes prav za prav pasivno. Konkursa mu pa ni treba napovedati, ker je za pokritje izgube in sploš pasiv preskrbljeno v pravih. § 17. društvenih pravil določa namreč, da se letna izguba, ako nireservnih zakladov, odpiše od deležev in sicer najpred od deležev I. in II. vrste a od teh kvečjemu v znesku ene desetine, tako da pride od vsacega glavnega deleža I. vrste kvečjemu 100 K in od vsacega glavnega deleža II. vrste kvečjemu 20 K; če to ne zadostuje, se poseže zopet na te deleže, a zvezine zadruge morajo odpisane zneske takoj plačati.

Kako se je taka določba mogla registrirati, nam je popolnoma neumevno. Na ta način se lahko zgodi, da morajo imetelji deležev vsako leto doplačevati, da bodo lahko trikrat in štirikrat vplačali jeden in isti delež in še vedno nosili vso garancijo (§ 58 Zvezine zadruge jamčijo poleg s svojim deležem še z dvakratnim zneskom istih. Redni člani pa jamčijo poleg z zneskom svojih deležev še s štirikratnim zneskom istih.)

Od „Gosp. zveze“ izkazana izguba v znesku 10 547 K 43 vin. se mora torej v smislu § 17. društvenih pravil (mora!) in ker nima društvo nikacega rezervnega zaklada pokriti na ta način, da se odpiše od deležev I. in II. vrste in bodo morale zadruge odpisane zneske takoj doplačati. Glasom „Slovenca“ so imele zadruge, zbrane okrog Zveze, lani 36 deležev prve vrste in 75 deležev druge vrste. Te zadruge bodo plačale izgubo. Toda desetinka ne bo zadostovala. Če se namreč odpiše od deležev I. vrste le desetinka, to je po 100 K od vsacega, torej skupaj 3000 K, in od deležev II. vrste po 20 K, torej skupaj 1500 K, še ni pokrita izguba, ampak ostane še nepokritih 5447 K. Zgodilo se bo toraj, kar je predpisano, samo za izredne slučaje, odpisati se bo moralo več ko 20% vseh deležev I. in II. vrste.

To je uspeh gospodarstva proslavljanje „Gospodarske zveze“ v prvem letu njenega

našel restavrantne polne!) — se dvigne kaka dama, gospa ali gospica, ali gospod, vzame puščice ter hodi smehlja in lju beznivo se šaleč od mize do mize. In vsak gost seže rad v žep ter vrže v puščico par novčičev. Tako se v vsaki gostilni vsak večer nabere za češko šolsko matico — istega namena kakor naša družba sv. Mohorja — nekaj kron. Kadar se nabere 200 kron, se pošljejo odboru, ki potrdi prejem novega stotaka s tako diplomom. Največji ponos gostilniških gostov je, da imajo po zideh čim največ takih diplom. Ali bi se ne dalo tudi na Slovenskem poskusiti s takimi diplomami na korist naše šolske družbe? —

A še na druge načine nabirajo Pražani narodne prispevke. Sredi parkov ali koncem mostov so postavljeni lični in elegantni nabiralniki s steklenimi stenami. Opremljeni s primernim pozivom na patriotizem vsakogar, ki gre ondi mimo, nabere tudi ti nemi nabiralniki velike svote za narodne namene. Vsakdo, kdor gre mimo nabiralnika, vrže vanj vsaj 2 h, ter se veseli, ko vidi skozi stekleno steno, da je kupec denarja povišal vsaj nekoliko.

Da, da, češka požrtvovalnost in velika narodna zavednost, krepka, ponosna samozavest se vidi v Pragi povsod in vsak hip. In mene, pohlevnega, plahega, bore Slovenca ta ponos Čehov dviga in polni z novim pogumom! (Koniec prih.)

delovanja, tiste „Gospodarske zveze“, ki hoče kmeta rešiti in mu pomagati do blagostanja!

V Ljubljani, 8. junija. Iz državnega zbora.

Investicijska predloga je zadobila že najvišjo sankcijo. V nekaterih dneh morata drž. zbor in gospodska zbornica ter delegacije svoje delo dovršiti, a posla je še mnogo. Tudi gospodska zbornica ima sedaj večerne seje. V najkrajšem času se dožene tudi zakon glede vodostnih naprav. Na dnevnem redu stoji sedaj zakon, ki se tiče deveturnega dela pri rudokopih. Tudi budgetni provizorij se čim prej dožene. Tudi ministrski svet je imel redvčerašnjim popoldne zelo važno, dve uri trajajočo sejo, katere so se vdeležili vsi člani kabineta. „Nar. Listy“ poročajo, da misli poljedelski minister baron pl. Giovanelli odstopiti in baje stopi na njegovo mesto grof Buquoy ali profesor dvor. svetnik Marchet.

Tolstoj na carja.

„Times“ je objavila pismo grofa Tolstega na ruskega carja in na vlado, ki se glasi takole: „Carju in njegovim svetovalcem! Še umori? Še klanja po cestah? Še strah in obup, ki izzoveta na eni strani grožnje in krive obdolžitve, na drugi sovrastvo, masčevalnost in odpor? Zopet je razdeljen ruski narod v dva sovražna tabora, in namerava se, izvršiti največja zločinstva. Možno je, da se sedanje gibanje, kot vsa prejšnja, zatara s pomočjo vojaške sile. Toda možno je tudi, da izprevidijo vojaki in policijisti, na katere stavi vlada svoje največje zaupanje, da so s tem, ker izpolnjujejo ukaze, morilci svojih bratov — in možno je, da se potem upr. Četudi bi se sedanja agitacija dala začasno zatreti, docela zadaviti je ne bo mogoče. V senci skrivnosti se bo razširjala nadalje, se prej ali slej pojavila iznova, se dvignila s podvojenjo silo ter povzročila še večja trpljenja in še večje zločine, kakor so oni, katere moramo objokavati že sedaj. Zato prosimo, naj se stori sedanjim razmeram konec.“ Tolstoj navaja na to reforme, ki so po njegovem mnenju potrebne. Zahteva predvsem izpremembo glede razmerja delavcev do delodajalcev, odpravo kmete obtežujočih davkov in telesne kazni ter odstranjenje vseh zakonov, ki rušijo osebno svobodo. Pismo se zaključuje takole: „Obračamo se do vas vseh, na carja, na člane drž. sveta, na ministre, na osebe, ki so v carjevi bližini, na vse one, ki morejo pomagati, da se ustanovi v družbi mir, ter da jo oproste trpljenja in zločinstva. Obračamo se do vas ne kot na sovražnike nego kot na svoje tovariše in brate. Nemožno je, da bi v družbi skupnih interesov bili samo nekateri srečni in zadovoljni, vsi drugi pa trpeč. Ljudje ne morejo biti srečni, dokler ne zavlada med delajočimi zadovoljnost, ki je temelj vsake družbe. Pomagajte izboljševati maso, množiti njeno svobodo in njeno vest! Potem boste srečni i vi!

Vojna v Južni Afriki.

Najnovejši poraz Angležev v Južni Afriki in dejstvo, da so si pridobili Buri z osvojitvijo mesta Jamestown v Kaplandiji zbuja v Londonu velik strah. „Daily Mail“ konstatuje, da dokazujejo ti veliki vspehi Burov, da so angleške čete v Južni Afriki nezadostne. „Daily News“ pa meni, da je prišel sedaj pravi trenutek, ko se more Burom ponuditi časten mir. Sedaj, ko imajo srečo, sprejmo ono, kar so odklonili v nesreči. Zares, čudna logika! „Morningleader“ pa piše, da kaže osvojitve Jamestowna, da Buri svoje taktike niso izpremenili in da niti za trenutek ne opuste misli, da morajo doseči neodvisnost. Polkovnik White je hotel Jamestown osvoboditi, a je prišel prekasno, da bi bil pregnal Kruitzingerja. Dr. Bierens de Haan poroča, da je zdravstveno stanje pri Burih izborna, dasi imajo prav pičlo število zdravnikov, ter da imajo mnogo živil. Buri imajo izvrstna sedla, katere so vzeli Angležem, obleke nimajo skoraj nič več, nego same angleške uniforme. Angleži se upajo požigati farme le ob železniških progah in cestah, v notranjost pa se ne upajo ali pa vsled slabih potov ne morejo. Informacije imajo Buri izvrstne ter vedo za vse dogodke na raznih bojiščih in o razmerah v Kaplandiji in v Evropi. Vsi Buri so složni v sklepu, da ne odnehajo, dokler ne zmagajo, ali dokler se Angleži ne vrnejo tja, odkoder so bili prišli.

Dopisi.

Iz Škofljice, 6. junija. „Poslano“ od odbora prostovoljnega gasilnega društva na Škofljici v „Slovenskem Narodu“ v št. 108 — je šmarskega „žegnanega“ hinavca in lažnjivega „Kljukeca“ tako hudo spekle, da si je — takoj — ocvrl svoje možgane v svetovnoznani žlindri ter je to cvrtje poslal v „Slovenca“ v št. 113, v prebavo vsem lažiljubom. Dober tek!

Večjo porcijo te delikatese ponudil pa je zopet svojemu pobratimu — šmarskemu županu — v znak visokega spoštovanja, ker si je ta kot načelnik šmarske požarne brambe pridobil — velikansko zaslug, namreč v tem, da je prišel na lice pogorišča pri „Tišlerju“ — žreblje pobirati.

Pod prisego pa potrdijo vsi škofljiški gasilci, postajni načelnik gosp. Klebel in žandarmerijska patrulja škofljiška, da šmarska požarna bramba — res ni prišla za nobeno delo, ker je prišla prepozno, zato je odšla domov — s subimi cevmi. No, lažnjivi „Kljukec“, kje imaš pa ti priče za svojo — grdo laž? Sramuj se! Kljukec lažnjivi, povedi nam, povedi, ali morda ti več, kako in na kak način je nastal ogenj? Bodi še povedano, da je prejel škofljiško gasilno društvo od graške zavarovalnice nagrade radi požara pri „Tišlerju“ — 30 kron. Lažnjivi „Kljukec“, ali pa veš ti, kje je tistih 40 kron, katere je prejel — vrli tvoj načelnik — radi požara v l. 1898. na Pijavi gorici? Ali morda veš kako velikansko zaslugu si je pridobil tvoj — vzor vseh čilindranih županov pri požaru „Javornikovega“ hleva na Grosupljem, kjer niso zamogli šmarski gasilci pod načelstvom — vrlega župana in farovškega petoliznika — zarujavele brizgalne odpreti, da jim je slednjič prišel na pomoč g. Jerančič, uslužbenec pri c. kr. državni dolenski železnici? Ali ti je nadalje znano, da niso potem vsejedno nič gasili, ker so — preluknjane cevi mašili s cunjami toliko časa, da je zgorel — hlev? No, kar „žlindra“ ne zmore, pa „žegnani“ lažnjivi „Kljukec“ pripomore — da se le vse lepo — pogliha.

Gliha res vkup štriba. Basta!

Antibalohovci.

Iz Smartna pri Litiji, dne 7. junija.

Včeraj smo imeli spreved sv. Rešnjega Telesa. Vreme je bilo krasno; naša prijazna vas oblekla se je prilikom tega lepega praznika prav dično. Ob hišah postavile so se zelene veje in smrečice; raz hiše so plapolale zastave. Zadnje so dičile cerkev, štirikazredno šolo in staro šolo, v kateri se zdaj nahaja klerikalno županstvo in od sv. Duha ter kamniškega goloba zapuščenega Šusteršiča postajanka, hranilnica in posojilnica. Pri sprevedu so bile letos tri nove zastave, in sicer: od dekliške (Marijine) družbe, bratovščine sv. Rešnjega Telesa in pevskega društva „Zvon“. Za poslednjo korakali so naši vrli pevci — molče. G. dekan jim ne dovoli peti pri službah božjih, ker so bajé preveč liberalni. Seveda je pa menda njih največji greh, da radi pogledajo v „Rodoljuba“ in „Slovenski Narod“. — Mesto njih so pri sprevedu peli, kakor dozdaj tudi pri mašah, dečki in deklice iz ponavljalne šole. Te revice tako cvilijo, da se ljudem res smilijo. Večkrat, posebno pa še včeraj, so se ljudje spominjali rajnega, vsem priljubljenega nadučitelja g. Bartla; marsikdo je obžaloval in še obžaluje, da ga je neizprosna smrt tako hitro vzela. Škoda zanj, on je za nas nenadomestljiv v vsakem oziru.

Iz Dolenje vasi pri Ribnici, 7. junija.

Izmed Kristusovih nauk se mi zdi najlepši oni o ljubezni do bližnjega „Otročiči, ljubite se med seboj!“ Kako lepe, kako pomenljive so te besede, ki jih je naš Izveličar tolikrat govoril svojim učencem. A kako malo se ozirajo na ta zlati izrek Onega, kateri je vse jednako ljubil, in celo za svoje sovražnike molil: „Gospod, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!“ Kako je pa sedaj? Tisti, kateri bi morali biti njemu najbližnji, se ne ravna po Njegovem vzgledu, ampak hodijo svoja pota, ljubezen jim je neznana, le hujskanje in prepir sejejo med brati. To ni prav, to ni Kristusov nauk. Našega župnika smo vedno smatrali koncilijantnim. Tudi če se je ob liberalce občohal, smo menili: mora, škof tako zapoveduje. Presenetila nas je pa prepoved za Marijino družbo, ko je rekel, da deklet,

Da je v prilogi.

ki si išče pri sodnji časti, je bolje, da si takoj svetinjo s trakom vred izza vrata sname. Dalje je modroval, da one, ki hodijo z drugim spolom po gostilnah prepevati, tudi niso za Marijino družbo. To se je našalo na pevke in pevce, ki so šle tu ali tam k liberalnemu „Pepetu“, namesto k pobožnemu Nacetu. Zakaj je bilo pa tedaj vse dobro, ko so pevci zahajali še k Nacetu? Dobro veste, da je bilo tedaj vse v redu. Morete li sedaj kaj drugega dokazati? — Sicer pa, gospod župnik! Vzlic svoji starosti imate zelo čudne nazore o deklini časi. Svetujemo Vam, da se o vsaki stvari dobro prepričate, predno jo boste na leci uporabili, sicer se Vam lahko zgodi, da boste v bodoče krokočilove solze na krokočilovo kožo točili, ko boste dopise „Slovenskega Naroda“ brali. Kje naj na časti napadeno dekle zadoščanja išče, katerega ji Vi ne morete dati? Menimo, da le pri sodnji. Za sedaj le toliko, ker vemo, da ste zelo nervozni, pozneje bomo poročali kaj iz Humca. Naš Nace, „lepi Nace“ je zopet zelo agilen. Na golo sumničenje kuje ovadbe. Ne zamerimo mu ne, samo svetujemo mu, naj ovadbe v bodoče bolj vestno sestavi, oziroma naj jih nam v korekturo pošlje, saj se vendar ne spodobi, da se taki nestvori pošiljajo na višjo šolsko oblast. Vidi se, da mu kaplan ne sestavlja ali popravlja njegovih spisov. Gospod Nace! Vprašamo Vas, zakaj ste se gospodov učiteljev lotili, zakaj pa ne koga drugega? Skoraj bi stavili z Vami, da veste, kdo Vam provzroča vse Vam neljube dopise, ali Vi se ne lotite tistih, ker jim škoditi ne morete, pač pa učiteljev s „kavalirskim“ namenom, da jim škodujete. Gospod Nace, zakaj pa v ovadbi vedno župana štulite, ko v tistem krokočilskem dopisu niti govora ni o županu, ampak le o Nacetu, in Naceta bomo pa še in še kritikovali, če tudi nas na ministrstvo ovadi. Kdor pa na take dopise ne reagira, kakor je bil od 26. avgusta 1899. l. št. 195 v „Slovenskem Narodu“, nima pravice se pritoževati radi krokočilove kože, ker je primeroma tako fina kakor hermelineva. Ali bi ne bilo bolj pametno, da bi bili tihi? Na svidenje! Za zasluge.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 8. junija.

— Deželnozborske volitve. V sredo je „Slovenec“ potolkel po velikem svojem bobnu, ter pozval vse, kar na Kranjskem pošteno misli, da naj pri bodočih deželnozborskih volitvah z liberalstvom na Kranjskem temeljito pomete. Dokler se deželni zbor, vsikla — pobožni lažnjivec, čisto ne prenove, ne moremo napredovati v nobeni stroki! Prenovitev deželnega zbora bi radi doživeli, in že sanjajo o svoji večini v deželnem dvorcu! Tudi se obnašajo tako, kakor bi že vseh 16 kmetskih mandatov v žepu imeli, in pa še dva mestna mandata po vrhu! Tu računajo najprej na Kranj Škofjeloško in na Kamnik Tržič Radovljico. Dalje zaupajo na pomoč poljedelškega ministrstva v Idriji, ta račun pa bodo napravili prej kot ne brez oštirja, ker bomo v Dunajski zbornici provzročili vihar, kakor ga minister poljedelstva še ni doživel. Klerikalci so sicer zmage gotovi, ali to je tudi zgolj hinavstvo. To gromenje, s kojim ropotajo sedaj po „Slovencu“, je zvočenje pred točo, ker se ti poštenjaki prav zelo boje, da bi pri bodočih deželnozborskih volitvah korenito ne pogoreli. In pogoreli bodo v istini, ako naši zaupniki po deželi store svoje dolžnost, ter se začno za časa pripravljati za volitve, ki se bodo prej kot ne vršile v bodočem novembru. Ali že sedaj naj se v vsaki občini zasnujejo napredni volilni odbori, ki naj pred vsem pazijo na to, da naši kaplani pri teh volitvah ne vprizore tiste divje, in po vsem nedopustne agitacije, kakor so jo bili vprizorili pri zadnji državnozborski volitvi. Da bi ti tonzurirani mladici zopet tekali po noči in po dnevu od hiše do hiše, ter kradli in s silo podpisovali volilne listke, tega bi naši možje na deželi ne smeli več pripuščati. Kadar bo kaplan pri taki volilni „beri“, pa jo krepite za njim! Vsak nadležnik se da odpraviti, če ne drugače, pa z — brco. In videli boste, kako hitro se bodo „gospodje“ naveličali take „bere“. Sicer je pa tudi za naravno napredno stranko v Ljubljani že skrajni čas, da se probudi, ter začne delo za bodoče deželnozborske volitve! Na delo torej!

— Bohinjski kmetje bodo imeli krasno agitacijsko sredstvo za bodoče deželnozborske volitve. Liberalci so jim gospodove snedli, katere so jim klerikalci hoteli dati! Ni vrag, da bi se ubogi kmet ne ujel na take limanice, posebno, če jih nastavlja fajmošter in kaplan! Stvar je sicer alagana, pa nič ne de. „Slovenec“ se te laži drži, kakor klóp kože. In kako izvrstno je dokazal, da so liberalci kmetom res snedili gospodove! Kar so liberalci na „Slovenčev“ nesramnost z nevoljo odgovarjali, pa piše: vse je res ker bi drugače naši liberalci ne bili prišli v tako jezo! Izvrsten dokaz resnice! Če se na cesti branim proti lopovu, ki me je napadel, ni lopov v krivdi, nego jaz, ker bi se drugače branil ne bil! Mi le obhoduemo gospoda Pogačnika, ki hoče veljati za nekakega kavalirja, da dopušča, da se pod njegovo firmo uganjajo take sleparije!

— Smešno! „Slovenec“ je ves v ogoju, če stakne kje kak hrvatski listič, ki se ne strinja z zadnjim Tavčarjevim govorom. To veselje se je prav ceno nakupilo in je prav smešno, ker vsi dotični lističi so do volne klerikalni ali pa prismojeni, kakor reški „Novi List“, s kojim mi več ne polemizujemo. Sicer pa je dandanes že vsakemu, ki količak pozna razmere na Hrvatskem, dobro znano, da ne služi v poseben blagoslov hrvatskemu narodu, ako ga vodijo najsmušnejši ultramontanci, kakor je na primer Brestyensky. Doživeli bomo upor, in morda prej kot se pričakuje!

— „Zarja“. „Slovenec“ se poroča vesela vest, da se je v Gradcu ustanovilo katoliško akademično društvo „Zarja“. Dotična brzovjaka slove: Včeraj zvečer vršil se je ob velikem navdušenju (koliko sodčkov piva se je pač spilo? Vprašanje stavca) ustanovni shod slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“, — Evgen Jarc, predsednik. — Hvala Bogu, društvece imamo! S pomočjo jarcov in jaret se kaj takega že da ustanoviti. Potrebno to društvo sicer ni bilo, in posebno nam naprednjakom ne napravlja nikake preglavice. Smili pa se nam uboga Dunajaka „Dančica“, ki je do sedaj sama in z najlepšim uspehom sesala na farovških možnjčkih. Od slej bode pa dva telička in oba bode ta hotela sesati. Konkurenčni boj je neizogiben! In prav kmalo doživimo čudni prizor, da se bode na akademičnem obnebu katoliška „Danica“ grizla s katoliško „Zarjo“, ker bode vsaka hotela sama vse pozobati z duhovskega koritca! Mi jih poznamo te katoliške, akademične tiče! —

— V pojasnilo! Te dni smo priobčili res klasično pismo, ki ga je pisal horjulski svedec Stanonik ljubljanski trgovki gosp. Elsnerjevi. Gosp. Elsner je prišla danes vsa razburjena v naše uredništvo, ker se jej neki očita da nam je ona sama dala dotično pismo na razpolaganje. Resnici na ljubav izjavlja mo pod častno besedo, da nam dotičnega pisma gosp. Elsner ni izročila, ampak da smo ga dobili od povse druge strani.

— Občinski svet ljubljanski ima v torek, 11. junija t. l. ob šestih zvečer v mestni dvorani redno javno sejo.

— Imenovanje v cestni odbor. Dež. odbor je v cestni odbor Črnomaljski poklical I. Majerle, posestnika s Predgrada in Karla Müllerja mlaj. posestnika v Črnomlju.

— Z Martinjega vrha nad Železniki čujemo: Kako so se koval in usiljevale zaupnice dr. Žlindri, to ve vsak iz različnih krajev, od kjer so se posale. Prišla mi je v roko 115 številka „Slovenca“ in med dopisi je čitati dopis „Z Martinjega vrha nad Železniki“, kateri priobčuje zaupnico dr. Žlindri. Vas Martinji vrh je v visokih hribih. Ljudje so še pristni stari Kranjci, ki na vero res kaj dajo, poleg tega pa so tudi še vkoreninjene razne vraže. Tu se še o vsaki nevihti strelja „coprnice“, smodnik jim blagoslove kapucini v Loki. Da bi streljali s tem namenom kakor po vinorodnih krajih, da razprše oblake, tega ne mislijo, ker s pištolo se pač ne da mnogo storiti. Tu v Martinjem vrhu se dobi odraslih ljudi, ki še niso videli niti Loke, še celo takega se dobi, ki še ni videl konja. Brati pa zna sila malo ljudi, pisati pa skoro nobeden. Sedaj pa premisli, človek, iz takega kraja zaupnica dr. Šusteršiču ali ni to najgorostnejša ironija? Na vse zadnje pa še slede podpis.

Človek se mora smejeti, kako govori eden ali dva v imenu cele vasi, kjer niti pojma nimajo o vsi stvari. Smeš me je lomil, ko „zagotavljam svojo najstanovitnejšo udanost in ljubezen“. Gotovo skoro vem, da niti trije Martinovrhari ne vedo, za kaj se gre, in še ti trije mislijo, da se gre zopet za vero, kakor za časa volitev. Tako se tedaj kujejo zaupnice, ki čestitajo k umazani rok z žlindro in nepošten konkurenci. To je resnično „lep“! Toda kujejo zaupnice, kakor hočete, če vse klerikalne kovačnice noč in dan kujejo zaupnice, pribito je, da je vaš mali bogec obsojen v državnem zboru, kjer so tudi klerikalci, a jih ni več bilo na njegovi strani kakor borih 33. In kdor ni ž njim je proti njemu, tako si lahko tolmačimo odsotnost drugih poslancev. Toliko v razsvetlitev, kako se kujejo zaupnice; kdo pa je pregrešil to zaupnico me ne briga, toda glavo dam na Jesenovci pod kladivo, če je zaupnico samostojno spisal kakšen Martinovrh, seveda ne sme biti ta Martinovrhar na Dobrovi ali kje drugje, ampak prav posestnik v Martinovrhu. Tedaj glava je nastavljena! K. N.

— Shod na Ponikvi dne 19. m. m. bode imel hude posledice. Mnogo kmetov se bode moralo zagovarjati zaradi hudo delstva javnega nasilstva, zaradi svojega obnašanja proti žandarjem in proti županu kot uradni osebi. Kmetje imajo tudi „kacenjamer“ in s sveto jezo kolnejo farovške gospode, češ, da so jih zapeljali. Dva sta bila že obsojena; ali je tega treba? Kmetje naj bi bili pametni in naj bi s kmeti držali in ne z duhovniki, ki jim nikdar ne bodo koristili. Sodna preiskava se vrši v Celji pri okrožnem sodišču in v Šmarju pri okrajnem sodišču. Kmetje in žandarji so se zaslili v Šmarju, gospodi duhovniki pa so poklicani v Celje k preiskovalnemu sodniku Krančiču, k bratu župnika v Grižah. Zakaj si je preiskovalni sodnik pridržal duhovna gospoda v zaslišanje, nam ni znano. Čudno se nam zdi, da bi celjsko okrožno sodišče razpošiljalo vprašalne pole o glasu fajmoštrovem v izpolnjevanje, in vendar se je na Ponikvi farovski fjakar bahal, da je fajmošter dobil tako polo o juristu Zabukovšek, katerega je dobro „potunkal“. Prosimo pojasnila.

— Poslanec Žičkar in koleslji. „Slov. Gospodar“ razpisuje nagrado 100 kron tistemu, ki zamore pričati, da je poslanec Žičkar kdaj rekel, da se še kmetom zmeraj dobro godi, dokler se vozijo v koleslji. Naj „Slov. Gospodar“ položi 100 kron v roke kakemu naprednemu šentjurskemu kmetu, ker drugače ne verjamemo, da bi jih potem dobil tisti, ki bode to sprical. Na „Gospodarjeve“ baharije in obljube mi nič ne damo.

— Drameljsko tolovajstvo se ne bode obravnavalo pred okrožnim sodiščem, marveč pred okrajnim. Kako to, nam ni znano. Kakor se je nam tolovajstvo opisalo, je to bilo javno nasilstvo in ne morda kak navaden tepež. Čudno je na celi stvari to, da se poškodovanec, jurist Zabukovšek, še zaslil ni, in da se je sodna preiskava in linea criminali ustavila, ne da bi se ga bilo po sodnih zdravnikih preiskalo in popred zaslilalo. Jurist Zabukovšek je vsled drameljskega napada postal na živcih nevarno bolan.

— Župnik in kaplan v Kostivnici se nista med seboj dobro razumela. Župnika so penzionirali, kaplana prestavili. O tem prepričali dvema duhovnikoma bomo še poročali.

— Cerkev brez cerkvenih ključarjev je sedaj na Ponikvi. Edini cerkveni ključar, ki je bil, se je odpovedal tej častni službi in sedaj ima župnik vso upravo cerkvene premoženja v rokah in ne potrebuje nobene blagajnice. Ali je ni na svetu oblasti, ki bi napravila red v upravi cerkvenega premoženja ponkovske fare?

— Pritožbe zaradi pošte na Ponikvi nam prihajajo. Nekdo je dobil „Rodoljuba“, na katerem je bilo zapisano: „Rodoljub“ je ferdaman, hudič, ki ga bere.“ Tudi se časopisi „Domovina“ in „Rodoljub“ ne dobivajo redno.

— Konsumna društva na Štajerskem pokažo. Pri Sv. Emi v Šmarnskem sodnem okraju je župnik ustanovil konsumno društvo. To poka sedaj na vseh straneh. Ubogi kmetje, ki so udje tega društva, kako bo-

dejo plačevali! Sodišče v Šmarju se neki že bavi s tem konsumnim društvom.

— Zaupnice g. sodniku dr. Preskerju so kakor trg Središče, sklenile nadalje še sledeče občine ormoškega okraja: Jastrebeci, Brebrovnik, Savci, Koračice, Vitan, Bratonečice, Trnovci, Lahovci in Hum, in so vpisala občinska predstojništva dotične resolucije c. kr. deželnemu nadsodišču v Gradec. Odločen in pošten odgovor dobili so ormoški nemškutarji dosedaj že od devetnajst občin.

— Demonstracija v Trstu. Bratovščina sv. Cirila in Metoda in Marijina družba sta se torej vendar udeležili procesije sv. R. š. njega Telesa. V soboto zvečer je imel obč. svet sejo, v kateri se je sklenilo, da se ne udeležijo procesiji ne župan, ne občinski svet, ne mestni uradniki, ne mestni uslužbenci, ako se je udeležita rečeni bratovščini z zastavami. Vzlic temu pritisku se škof ni udal in sta se obe imenovani bratovščini udeležili procesije z zastavama na tisoče in tisoče. Pri zastavi je šlo sicer vse polno redarjev, a tudi lahko prebivalstvo niti poskusilo ni kakorkoli demonstrirati. Mestni zastop in mestni uradi seveda niso bili zastopani. Za Slovence v Trstu pomeni to velik moralničen uspeh.

— Deklamatorno-dramatični večer gospe Lj. pl. Šramove in g. Borštnika se vrši danes zvečer ob 8. uri v paviljonu „Nar. doma“. Vstopnice prodaja gospa Šešark in se dobe zvečer tudi pri blagajnici.

— Premembe v učitelstvu. Učitelj v Razdrtju, g. Janko Trošt je imenovan nadučiteljem v Tomišlju, šolski vodja v Trbovljah, g. Ivan Kuhar je kompetenčnim potom premeščen v Radomlje.

— Kranjska skupina I. obonega uradniškega društva Avstro-Ogrske priredi povodom 25letnega obstoja svojega konzorcija prihodnjo sredo v veliki dvorani „Mestnega doma“ družbinski večer. Vspored obsega godbene in pevske točke, ter humoristične nastope. Sodelovalci bodo večinoma člani uradniškega društva. Vstop je dovoljen društvnikom in njih rodbinam, po društvnikih vpeljanim in pa povabljenim gostom. Začetek ob 1/8 uri.

— I. letošnje kolesarsko dirko priredi klub slovenskih biciklistov „Ljubljana“ v nedeljo, dne 16. t. m. in sicer na korist pogorelcem v Kropl. Pri dirki bode startalo mnogo znano dobrih hrvatskih dirkačev. Z ozirom na blagi namen te dirke, upati je mnogobrojnega obiska.

— „Žlindra v drž. zboru“. Ta brošura, koje se je tiskalo nad 30.000 izvodov, nam je nenadno hitro pošla popolnoma.

— Kako je nastal ogenj v Kropl? V rojstni hiši dež. poslanca Azmana je pekla neka kovačica kruh ter šla, ko je grmada gorela, k sosedu. Med tem časom je pričelo v sobi goreti in to je bilo vzrok nesreči. Izletniki, ki so bili v četrtek v Kropl, so tam čuli pripovedovati, da je ta žena pač videla saje goreti, a v kmetski lahkomišelnosti se ni zmenila za to. Pogorela je c. kr. pošta, vendar je gospodična poštarica pl. Kapus rešila erarični denar, njeno premoženje pa je vzel nenasitni element. V istem poslopju je pogorela tudi žandarmerija. V pomožnem odboru za pogorcelce so sledeči gospodje: Hoenigmann, Fibrovec, Hafner, Azman, Kralj, Kenda, Šolar, Korošec.

— Povožil je včeraj zjutraj brzovlak, ki vozi proti Ljubljani, med postajama Trbovlje in Zagorje, 68 let staro Terezijo Baloh in ji zlomil obe nogi in levo roko. Ženica je bila gluha in ni šlišala vlaka, ki je prišel zanj in se tako ponesrečila. Težko poškodovano prepeljali so v bolnico.

— Ljudska kopel. Od 26. maja do 1. junija letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 794 kopel, in sicer za moške 634, (pršnih 470, kadnih 164) za ženske pa 160 (pršnih 36, kadnih 124).

— Glas iz občinstva. Prihaja nam sledeča pritožba: Park na Ambroževem trgu je za dve žarnici preslabo razsvetljen. Zatiške ulice in Sv. Jakoba nabrežje na zgornjem delu pa nimata nobene žarnice. V Florijanskih ulicah ni zdaj ob reguliranji za telesno varnost ob desnem hodniku nič varnostnih naprav. Na to opozarjamo kompetentno oblast, da izvrši kar treba!

— Prenovljenje kopališča v Kozelj. Se bo, kakor čujemo, letos izvršilo predno se prične kopalna sezona. Lesovje, ki je že staro in vsled večne moče zgnjito,

se ima z novim nadomestiti, drugi deli kopališča pa se primerno prenove. To je nujno potrebno.

— **Tlakovanje v Prešernovih ulicah** je končano, izvzemši „dromedarskega grba“, ki moli še vedno v ulico od Schupenčevega zidu in poslopja. Od potresa sem je skoro ni v Ljubljani regulirane ulice, ki bi bila brez kake hibe, toda Šupevčev zid zasluži — „krono“!

— **Desertiral** je iz žrebčarije na Selu vojak Anton Poznič iz Kamne gorice.

— „**Kaj je policaj moj Bog**“, je dejal vojak svojemu tovarišu, ko ga je policaj opominjal zaradi vriskanja in petja in upil in vriskal je naprej.

— **Povozil je s kolesom vajenec F. B.** v Cerkvenih ulicah včeraj zvečer triletnega sina Franceta Gorupa. Deček je poškodovan na desni nogi in na desni roki.

— **V tarčo je streljal v „Rokodelskem domu“** krojaški pomočnik M. K., strel zadel pa je v nogo črevljarskega pomočnika Franceta Matičiča, ki je postavljaj kegije poleg tarče. Matičiča so prepeljali v deželno bolnico.

— **Z nožem sunil je v hrbet posestnikov sin Franc Kuralt iz Domžal** delavca Franceta Potočnika s Količevega. Poslednjega so prepeljali v deželno bolnico, prvega pa na Žabjek.

— **Ogenj.** Požarna bramba je bila danes dopoludne alarmirana, češ, da gori v Auerjevi hiši. Bilo ni nič. Vnela se je bila le smola, katero so kuhali za smolenje sodov.

— **Govorica se širi**, da so tudi nekateri ljubljanski hišni posestniki dobili pretilna pisma, da se jim bodejo hiše podžgale. V kolikor smo se prepričali, ni to res.

— **V Smarju pri Jelšah** so neznani zlikovci advokatu dr. Georgu z blatom ponesnažili hišo. Najbrže so to storili nemčurji.

— **Gostilničar „Pod skalco“**, Franc K...č, se je danes dopoludne v svojem stanovanju obesil. Ko so ga našli, je bil že ves trd. Poklicali so zdravnike, ki so ga drgnili, da je res začel spet sopsti. Ali bode ostal pri življenju, to se ne ve. Kaj je vzrok poskušnemu samomoru, je neznano.

— **Najdeno bandero.** Včeraj smo poročali, da so našli v veži na rotovžu cerkveno bandero. Dognalo se je, da je bilo bandero iz realke, in da so isto v veži pustili dijaki. Iz veže bi je bil moral nesti v realko postrežek, pa ni prišel ponje.

— **Izgubljene reči.** V Črevljarskih ulicah je izgubil nekdo 5 petakov. — V Latermanovem drevoredu je bila izgubljena zlata zapestnica.

— **Zdravstveno stanje v Ljubljani.** Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 26. maja do 1. junija kaže, da je bilo novorojencev 20 (=29,70%), mrtvorojenca 2, umrlih 25 (=37,12%), med njimi jih je umrlo za škarlatico 2, za tifuzom 1, za jetiko 4, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvo-uda 2, za različnimi boleznimi 14. Med njimi so bili tujci 3 (=12%), iz zavodov 9 (=36%). Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za ošpicami 1, za škarlatico 7, za tifuzom 2, za vratico 2, za ušenom 3, za influenco 1 oseba.

* **Vse slovansko!** Ko se je rodila italijanski kraljici hčerka, je pisal tržaški „Avanti“: V Kvirinalu je sedaj vse črnogorsko in tudi ostane vse črnogorsko. Mati je Slovanka, dojnica novorojenke je Slovanka, ženska, ki je princesinjo vzela prva v naročje, je bila kneginja Milena, Slovanka in mož, ki je prvi pokazal narodu Jolando, je bil princ Mirko, Slovan. Boter bo ruski car, Slovan, in prvo korist tega rojstva bodo imeli Slovani — Črnogorci, katerih kneževina dobi naslov kraljestva.

* **Stoletnica rojstva skladatelja** himne „Kje dom je moj“. Dne 3. t. m. se je izpolnilo 100 let, odkar je bil rojen Fr. Škraup, skladatelj češke narodne himne in prve češke opere „Dráteník“ v Vosicu pri Pardubicah. Češko himno so si osvojili tudi Slovenci, ki tudi prepevajo „Kje dom je moj“ kakor bi bil slovenski.

* **Dvorni igralec Krastel**, znani veliki umetnik dunajskega dvornega gledališča, je že več tednov na pljučnici opasno bolan. Zadnje dni so mu začeli otekati udje, ter je bajé izgubil vse upanje, da še okrevi.

* **Ker je izgubil — vero v Boga.** Iz Marburga v Hessenu poročajo, da se je ondi ustrelil vsenčiliščnik in slušatelj bo-

goslovja Manzer, sin župnika, ker je izgubil vero, da je Bog.

* **Mož treh žen.** Preteklo leto se je oženil uradnik električnega tramvaja v Budimpešti, Ivan Pinter. Živel je par mesecev prav zadovoljno s svojo soprogo, toda nakrat se je oglasila pri soprogi neka gospa, ki je dejala, da je tudi žena istega Ivana Pinterja. Preiskava je dognala da je imela dotična gospa prav; dognala, je pa tudi, da ima Pinter še tretjo ženo, katera mu je povila že osem otrok. Sedaj so pa te tri žene v velikem strahu, da se ne bi pojavila nakrat še kaka četrta in morda tudi peta soproga njih ljubeznivega možička.

* **Dvojen umor.** Kakor javljajo iz Saganova v Galiciji, je dejal 5. junija neki tamošnji mesarski pomočnik Palka, da mora na vsak način umoriti kakega žida. In res je porinil opoldan mesarskega mojstru Balisnu nož v srce; prav tako je umoril takoj nato tudi njegovo ženo. Oba sta takoj umrla; morilca pa so zaprli.

* **Nevaren morilec.** V Varšavi so njeli pred kratkim nekega Feliksa Krasinskega, kateri je umoril in oropal že več ljudi. Še ko so ga lovili na nekem vrtu, se je branil z revolverjem ter tako ustrelil dva policijska agenta, potem je pobegnil; na poti je še nekoga jako nevarno ranil z revolverjem. Ubežal je v neko prazno stanovanje v pritličju. Streljal bi bil še, a revolver se ni hotel več izprožiti. Zato je skočil morilec na dvorišče, odkoder je metal opeke na vse strani ter tako nevarno ranil hišnika dotične hiše. Šele rezervnemu častniku Skorposticikovu se je posrečilo, da je zadel morilca; udaril ga je dvakrat s sabljo po glavi ter ga ustrelil v trebuh. Krasinski je nevarno ranjen in leži, straži ga več policajev in policijskih agentov.

* **V zaboji sta umrla.** V Polannu sta koncem maja izginila dva, 10 in 12 let stara dečka brez sledu. Te dni pa so ju našli mrtva v zaboji nekega skladišča. Dečka sta se igrala, zlezla v zaboj, čegar pokrov pa se je zaprl tako, da ga nista mogla odpreti več. Gotovo sta dolgo klicala na pomoč, toda zabojne deske so bile tako debele, da ju ni čul nihče. Tako sta umrla v zaboji. Menda sta se zadušila.

* **Gledališča za narod.** Rumunjski kralj in kraljica sta sklenila ustanoviti po vseh kmetiških občinah mala gledališča, v katere bodo hodili kmetje enkrat ali dvakrat vsak teden. Tako skrbi rumunjski kraljevski par za izobrazbo naroda. Slovenci imamo eno samo gledališče, a še proti temu hujskajo klerikalci nezavedno kmetstvo ljudstvo!

* **Morilen mandat.** Iz Rima poročajo, da je volilni okraj Pistoja že par mesecev brez poslanca. Vsak poslanec je tekom 30 let vsaj dve leti po svoji izvolitvi umrl. Lani so imeli volilci v Pistoji kar trikrat zapored volitve, kajti vsi zapored izvoljeni trije poslanci so drug za drugim pomrli. Sedaj so Pistojci že od 13. aprila t. l. brez poslanca, kajti nihče noče sprejeti mandata. Vsakdo se boji, da bi kot poslanec nagle smrti umrl.

* **Stanovanje pod vodo.** Grofica Montagne, katera se je navžila in naveličala vseh prijetnosti tega življenja, si je naročila pri neki znani tržki v Marsellu ladijo, ki se bo vozila pod vodo. Stanovala bo vedno v tem parniku, kateri bode seveda krasno opremljen, dolg bo 150 čevljev, širok pa 24 čevljev. Grofica bo imela krasen salon, v katerem bo hkratu tudi knjižnica, jedilnica, 2 spalnici, kopalnica, električna kuhinja in shramba. Vso ladijo bodo razsvetljevale električne svetilke. Ladija bo že kmalu gotova, in grofica namerava odpluti v njej prihodnjo zimo po sredozemskem morju proti grškim otokom. „Ta ladija bo moj dom“, pravi bajé večkrat grofica, no vprašanje je še, jeli se bodo vse mašinerije te komplicirane stavbe v praksi res dobro obnesle.

Telefonska in brzajavna poročila.

Dunaj 8. junija. Današnja seja poslanske zbornice se je začela že ob desetih. Najprej je finančni minister Böhm-Bawerk odgovarjal na interpelacije glede najetja posojila za investicije. Govoril je silno dolgo. Njegova izvajanja obsejajo sedem pol znanih velikanskih plaht državnozborske ko-

respondence. Jedro ministrovih izvajanj je, da ugodnejšega kurza kakor po 90 ni bilo doseči. Zbornica je potem nadaljevala razpravo o obrtni noveli. Pri tej razpravi je prišlo do burnega prizora med dr. Pommerjem in soc. demokrati. Pommer je bil rekel, da so socialisti rudarje sleparili, češ, da so jim obljubovali osemurni delavnik, v parlamentu pa da so agitirali proti temu. Socijalni demokratje so Pommerja začeli psovati in prišlo bi kmalu do rabuke. Pommer si je že zavihal rokave, socialisti Elderš in Elbogen pa sta šla s pestmi nadenj. Razprava se nadaljuje.

Dunaj 8. junija. Gospodska zbornica je v današnji seji sprejela zakon o deveturnem delavniku v premogokopih. Ta zakon je bil v največji nevarnosti, da se vrne poslanski zbornici, da se torej stvar Bog zna za koliko časa zavleče. Grof Zedtwitz je namreč v smislu zahteve, ki jo je v poslanski zbornici zastopal dvorni svetnik Zechner predlagal, da naj se čas za vhod in izhod iz premogokopa ne všteje v določeni delavnik, nego da se šteje le tistih devet ur, kar jih premogar res dela. Večina je bila na strani Zedtwitzovi. Šele ko so prišli v naglici sklicani ministri, ki so členu gospodske zbornice, Körber, Böhm in Hartel, in so se ti trije udeležili glasovanja, je bil Zedtwitzev predlog s 33 proti 31 glasom odklonjen.

Dunaj 8. junija. Uradna „Wiener Zeitung“ prijavlja sankcionirani zakon o investicijah in sankcionirani zakon o sirotinskih blagajnah.

Dunaj 8. junija. Poslanci Stojalskega stranke so danes vstopili v poljski klub. (Op. ured.: Morali so toraj iz Šusteršičevega kluba izstopiti).

Dunaj 8. junija. Zadnja seja poslanske zbornice v tem zasedanju bo v ponedeljek. Začetek ob devetih dopoldne. Na dnevnem redu so lokalne železnice.

Berolin 8. junija. Listi trde, da so došla avtentična poročila, glasom katerih je položaj Angležev v Južni Afriki silno kritičen.

London 8. junija. Vojni minister je v poslanski zbornici povedal, da je Kitchenier pooblaščen sprejeti eventualne predloge Burov. Na vprašanje Labouchèra, če hoče vlada Burom dovoliti tisto samostalnost, kakor Avstraliji in Kanadi, je Chamberlain rekel, da za zdaj ne. Blumdelmapla je obdolžil angleške častnike, ki so kupovali na Ogrskem konje, da so državo goljufali, češ, da so kupili ničvredne konje za velikanske svote ter dobiček spravili v svoj žep. Vojni minister je izjavil, da v tem oziru teče preiskava.

Narodno gospodarstvo.

Ali streljanje proti toči pomaga, ali ne? (Dalje.)

Temeljito pa je poučil zborovalce v Padovi Pernter. Opozoril jih je na to, da le večletne, umno pridobljene izkušnje morejo dati gotovost o vrednosti streljanja proti toči. Treba je nevihte natanko opazovati, in sicer tako, da bi bil en opazovalec na vsakih 10 km², in po vsaki nevihti porabiti poročila posameznih opazovalcev za to, da se spozna, od kod je nevihta prišla, kam je šla, kako na daleč se je razširila, kod je sipala toča etc. Potem šele se bo pokazalo, če ne leži od toče prizadeto ozemlje tako, da bi izven njega leželi kraji tudi brez streljanja bili toče prosti ostali. Znano je, da toča pada v ozkih progah, in da včasih pada v dveh progah, ki sta si nedaleč vsaksebi. Če je torej padala toča na desni in na levi strani strelišča, na strelišču samem pa ne, se vendar ne sme še sklepati, da je to uspeh streljanja; treba je v tem slučaju dokazati, da toča ni padala v dveh progah, in da bi med progama ležeče strelišče brez streljanja ne bilo ostalo brez toče. Prav tako še ni uspeh streljanja, če je toča padala le nekoliko ob robu onega ozemlja, kjer so streljali, med tem ko je ves drugi del tega ozemlja ostal obvarovan. Kajti dokazati bi bilo treba, da hudourni oblak sam že ni vlekel tako, da bi ono ozemlje bilo ostalo brez toče, tudi ko bi ne bil nihče streljal.

Se več! Zgodilo se je, da je hudourni oblak na svojem potu tu ali tam za nekaj časa prenehal sipati točo. Taki kraji bi bili seveda tudi brez streljanja ostali brez toče. Šele, ko bi večletna opazovanja pokazala, da toča na svojem potu vselej ali vsaj dostikrat neha padati, kakor hitro doseže ozemlje, kjer pravilno streljajo — šele tedaj bi bilo dokazano, da streljanje res pomaga! Treba je nevihte več let natanko opazovati in zasledovati njih pot, njih obsežnost etc. in objednem v nekaterih okrajih pravilno streljati, potem se šele z gotovostjo pokaže, ali je streljanje uspešno ali ne.

Po teh Pernterjevih pojasnilih je predlagatelj Porro sam umaknil drugo polovico svoje resolucije, in tako je tudi že omenjena prva polovica prišla ob veljavo.

Tak konec je imelo mednarodno zborovanje o streljanju proti toči v Padovi. Naglašeno bodi, da je bilo ondi zbranih nad 1000 udeležencev, ki so bili skoro zgolj iz omikanih krogov, in so sami imeli v stvari dovolj izkušnje, ker so bili vsi doživeli po mnogo neviht ob pokanju topičev zoper točo. (Konec prih.)

Prošnja!

Ogenj je uničil dne 5. junija t. l. v našem trgu 14 hiš, 2 pa so morali gasilci demolirati. Več posestnikov in mnogo kovaških družin je izgubilo vse, rešili so le sami sebe.

Podpisani odbor prosi, da bi se mu blagovolil poslati mal dar za ponesrečene.

Pomožni odbor za pogorele v Kropi.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda. Neimovan gospod iz Ljubljane 5 K 3 vin. za 4 vrčke in 3 četrtinke piva, katero pri najboljši volji nismo mogli plačati, ker plačila nihče ni hotel sprejeti. Izpiti je bilo pivo 30. maja t. l. v „Narodnem domu“ na vrtu pri mesečni razsvetljavi ker boljše luči ni bilo. — Vedno voljnega plačnika pove upravištvu „Slov. Naroda“. — Živel!

Za Prešernov spomenik. Gosp. Edmund Hus dobljeno stavo pri dirki 5 K. — Živel!

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja povpraševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni vpliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesti utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po K 180. Po poštne povzetki razpošilja to mazilo lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik na DUNAJ, Tuchlauben 9. V zaloga po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (2-8)

Gospodu Juliju Schaumannu, lekarnarju v Stockerau.

Ko sem poskusil Vašo želodčno sol in jo spoznal za dobro za ozdravljenje svojega bolnega želodca, prosim, da mi izvolite doposlati 10 škatljic po poštne povzetki pod naslovom:

Josip Senft, kopelj Bartfeld (vila Karoly).

24. junija 1899. c (2517-7)

Dobiva se pri izdelovalcu, dežel-nem lekarnarju, Juliju Schaumannu v Stockerau, dalje v vseh renomiranih lekarnah tu in inozemstva. Cena 75 kr. za škatljico, najmanj se pošiljati 2 škatljici.

Južne železnice postaja: Polčane (Pötschach). Krasno prebivališče za po leti. Preizkušeno zdravilo za bolezni v želodcu, na jetrih in ledvicah, za sladkorna bolezen (diabetes), žolčne kamene, katarhe v goltancu in na krlju itd. Prospekti se dobe pri ravnatelju.

Köpel Rogatec Slatina.

Zahvala.

Podpisane se čuti zavezanega, na požarišče v Dobrunjah dne 30. maja t. l. prihitelomu slavnemu c. kr. vojaštvu, namreč divizijskemu pionirskemu oddelku 3 častnikov in 105 moških pod poveljstvom gospoda nadporočnika Edvarda Lehmann-a 47. pehotnega polka in stotniji 27. pehotnega polka pod poveljstvom gospoda stotnika Karola Pistotnik-a; dalje od gospoda tvorničarja Janeza Baumgartnerja odposlanemu osebju tvornice na Fužinah, požarni straži vseške papirnice, prostovoljnemu gasilnim društvom v Ljubljani, Mostah, Bizoviku in Štefanji vasi, kakor tudi c. kr. orožniškima postajama v Vevčah in Ljubljani za izredno požarovalno delovanje, kateremu je edino pripisati, da se je ogenj končno lokaliziral ter preprečila še veliko večja nesreča, izreči v imenu občine svojo najtoplejšo in najiskrenjšo zahvalo.

Takisto se zahvaljuje vsem že imenovanim gasilnim društvom za požarovalni trud, s katerim so pomagali pogasiti požar, ki je bil zopet dne 5. t. m. nastal v Bizoviku.

Hrušica, dne 8. junija 1901.

Franc Korbar

(1232) župan dubrunjski.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 5. junija: Štefanija Majdič, pismonoševa hiš, 41/2, leta, Tržaška cesta šte. 28, škarlatica.

V deželni bolnici: Dne 1. junija: Ana Nagode, črevljarska vdova, 56 let, pljučnica.

Dne 2. junija: Alojzij Kne, hlapec, 23 let, ušen.

Dne 3. junija: Pavel Vizjan, sedlarski pom. 35 let, akutna malokrvnost.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 806-2 m. Srednji kraški Mak 786-0 mm

Junj	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Močnina v 24 urah
7	9. zvečer	734.8	19.3	sl. svzhod	jasno	0.0
8	7. jutraj	735.6	15.0	sl. jvzhod	jasno	0.0
	2. popol.	734.2	26.4	sl. jzhod	jasno	0.0

Srednja včerašnja temperatura 20.2°, nor-
male: 16.8°.

Dunajska borza

dne 8. junija 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.55
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlata renta	117.95
Avstrijska krona renta 4%	96.00
Ogrska zlata renta 4%	117.95
Ogrska krona renta 4%	93.05
Avstro-ogrski bančni delnice	1673.00
Kreditne delnice	685.00
London vista	240.15
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.47 1/2
20 mark	23.50
20 frankov	19.08
Italijanski bankovci	90.55 1/2
C. kr. cekini	11.33

Naznanjamo vsem sorodnikom, pri-
jateljem in znancem pretužno vest, da
je preminul nas iskrenoljubni sin, brat
in stric, gospod

Ludovik Černe

včeraj ob 1. uri popoldne po dolgi mučni
bolezni, previden s svetotajstvi v mla-
deniški dobi 18 let.

Zemeljski ostanki predragega ranj-
cega se bodo v nedeljo, dne 9. junija,
popoldne ob 1/4. uri v hiši žalosti,
Slomškove ulice št. 13, slovesno blago-
slovili in potem prenesli na mirodvor k
Sv. Krištofu k zadnjemu počitku.

Prezgodaj umrlega priporočamo v
blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 8. junija 1901.

(1228) Žalujoči ostali.

Teško prebavljenje

katar v želodcu, dyspepsije, pomanjkanje slasti
do jedi, zgago itd. dalje

katar v sapniku,

zaslizenje, kašelj, hripavost so one bolezni, pri
katerih se

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina
po izrekih medicinskih avtoritet rabi z osobi-
tim uspehom. (25-3)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastner-ju in
Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špece-
rijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Čisto novo (1172-2)

„Multiplex“-kolo

se prodaja po nizki ceni.

Več se izve v upravnistvu „Sl. Nar.“.

Trgovskega pomočnika

železninarja vsprejme takoj 1217-2

A. Killer v Kranju.

Koroški

rimski vrec

najfinejša planinska kislavoda,
izkušena pri vsakem nahodu,
poseben otroškem, ob slabem
prebavljanju, pri boleznih na
mehurju in ledvicah. (573-19)

Zastopstvo in zaloga za Kranjsko in Primorsko:
Anton Edtlich
Ljubljana, Marije Terezije cesta 2.

Eckertova žlahtna kupa

(Edelraute) (871-4)

— dijetlični

naravni likêr

iz planinskih zelišč, destilirani,
prijetnega okusa, žledec krep-
čujoč. Na lovu ali pri izletih
vodi prinese izborni okrepča-
len. Najbolje priporočeno
domače sredstvo.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna za likêrje

Alb. Eckert, Gradec.

Žrebanje dne 1. julija.

(957-8)

Glavni dobitek.

Promese k dunajskim komunalnim srečkam à K II K 400.000-

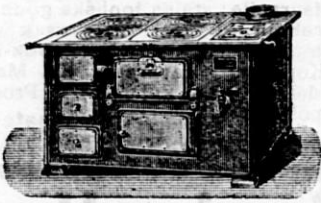
Promese k kreditnim srečkam à K 12 1/2 K 300.000-

priporoča ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

S. Goldschmidt & sin

tovarna štedilnih ognjišč

Wels, Gornje Avstrijsko.

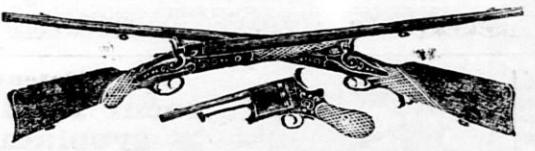
Prenosilna štedilna ognjišča v navadni
opremljeni, kakor tudi z emajlom, porcelanom, z ma-
jolično opazbo, za hišna gospodinjstva, ekonomije,
gostilne in zavode. — Dobivajo se lahko po vsaki
renomirani trgovini z železnino. — Kjer ni zastopa,
se naravnost pošilja. (923-6)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. ž. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejovice, Plzen, Mari-
jine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15.
junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove
vari, Karlove vari, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Am-
stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m
popoldne v Podnart-Kropo. Ob 10. uri po noči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-
kovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 6. uri 50 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — **Prihod v Ljubljano j. ž. kol. Proga**
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osonni vlak z
Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m zjutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolodne osonni vlak
z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejovic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m po-
polodne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m
zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejovic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in**
Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m zjutraj,
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popo-
ludne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 48 m zvečer, istotako. **Odhod iz Ljub-**
ljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7.
uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6.
uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Lju-**
bljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob
6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. (4)

Tovarna ustanovljena l. 1870.

Anton Sodja, puškar

v Borevljah (Ferlach) Koroško

priporoča puške in revolverje iz svoje za-
loge in tovarne, izdelane po najnovejših sistemih
iz najboljšega blaga in z gotovim strelom.

Specialitete: Trocevne
puške prav lahke, 2 kg 80 dkg tehtajoče. Za
vsako delo sem vreden porok sam. Puške so
c. kr. uradno preizkušene.

Prezgamem vsako popravilo in pre-
delovanje, narejam nova kopitšča ter izvršu-
jem vse hitro in po najnižjih cenah.

— Cenike dopošiljam slovenske ali nemške
brezplačno in franko. (1983-38)

Holandsko-ameriška proga

Rotterdam-New-York.

Prihodnje odplutbe:

13. junija Amsterdam 10-00 dopoldne.

20. junija Rotterdam 4-00 popoldne.

27. junija Potsdam 10-00 dopoldne.

4. julija Maasdam 3-00 popoldne.

Novi parniki na 2 vijaka.

Rotterdam 8302 ton, Statendam 10.320 ton,

Potsdam 12.500 ton. (759-9)

Cene v prvi kajiti od 284 K naprej; iz prista-
drugi kajiti od 228 K; nišča

III. razred 185 K 40 h s Dunaja.

Pisarne na Dunaji: Za kajite: I., Kolowratring 10;
za III. razred: IV., Weyringergasse 7 A.
Avstr. podružnice v Brnu, Inomostu in Trstu.

Dva učenca

vsprejmeta se takoj v špecerijsko trgovino

Vekoslava Dolničar-ja

v Ljubljani (Vodmat) Bohoričeve ulice 12.
(1224-1)

Odvetniškega

koncipijenta

(1230-1)

vsprejme

dr. Josip Furlan, advokat
v Ljubljani.

V nedeljo, dne 9. junija 1901

pri

otvoritvi vrta in salona

veliki

koncert

meščanske godbe

v gostilni **Ter. Weiser**

Tržaška cesta šte. 34.

Vstopnina prosta. * Začetek ob 1/2 5. uri.

K obilnemu obisku vabi uljudno

z velespoštovanjem

Ter. Weiser

(1223)

gostilničarka.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodni. — Naravnost brez
prekladanja v New York in v Philadel-
phijo. — Dobra hrana. — Izborna oprava
na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji

ali

(1115-2)

Ant. Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34.

Čokolada

Paris 1900.

Grand Prix.

SUCHARD

(23-20)

Povsod
na prodaj.

Cacao

Solčnike

v največji izbiri po naj-
zmernejših cenah

priporoča

L. Mikusch

Ljubljana, Mestni trg 15.

Postranski zaslužek

trajen in rastoč, ponuja se spoštovanim, deloljub-
nim in stalno naseljenim osebam s prevzetjem
zastopa domače zavarovalne družbe prve
vrste. — Ponudbe pod „1.798“ Gradec, poste
restante. (766-9)

Epilepsija.

(871-13)

Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali drugih
nervoznih boleznih, naj zahteva brošuro o tem.
Dobiva se brezplačno in poštino prosto v
Schwanen-Apotheke, Frankfurt a./M.

100 do 300 goldinarjev na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v
vseh krajih gotovo in pošteno brez ka-
pitala in rizike s prodajo zakonito do-
voljenih državnih papirjev in srečk. —
Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche
gasse 8, Budapest. (1153-2)

Službo diurnista

(1201-2)

ali kaj jednacega vsprejme
tako inteligenten mož.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Tri lepo meblované

mesečne sobe

se oddajo takoj.

Izve se v Židovskih ulicah šte. 1,
I nadstropje. (1200-2)

Comptoirist

zmožen obeh deželnih jezikov, samostojen
delavec, se sprejme v trgovino na debelo.
Stalna služba pri dobri plači.

Cenjene ponudbe pod šifro A. B. poste
restante Ljubljana. (1198-2)

Zaradi bolezni se odda takoj

kuhinja

z opravo in stanovanjem

s patentom pri neki gostilni, kjer se točijo
laska vina in je zmirom dosti gostov. Tudi
se odda poseben patent za izkuho. 1199-2
Kje? pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Pekarija

v zelo živahnem obrtniškem trgu, se pod
ugodnimi pogoji dá v najem.
Prednost ima dvojica brez otrok.

Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo
„Slov. Naroda“. (1046-11)

Pozor! 80%. Pozor!

jesihova esenca.

1 liter velja 2 K. Ako hočete dober jesih
sami narediti, pomešajte 1 liter moje bele ali ru-
deče 80% jesihove esence z 20-20 litrov
studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. 1192-2

Zaloga pri: R. Bračko v Ptuj.

(1060) Na prodaj je

(4)

novi postavljena hiša

pod zelo ugodnimi pogoji.

2/3 kupne svote se lahko vknjiži, takoj

pa samo ena tretjina plača.

Kje, pove uredništvo tega lista.

Oddajem svojo jako dobro idočo
ter najbolje vpeljano

železninsko trgovino

ki je v novi hiši ptujske posojilnice pod ugod-
nimi plačilnimi pogoji v najem.

Ponudbe vsprejema:

Vinc. Leposcha

v Ptuj.

(1226)

Staro preizkušeno dije-
tetično kosmetično sred-
stvo (namazanje) za oja-
čenje in okrepčanje kit
in mišic človeškega
trupla.

Kwizdov fluid.

znanka kača.

(Turistovski fluid.)

Vporabljajo ga turisti, kolesarji
in jezdecji z uspehom za ojače-
nje in zopetno okrepčanje po
daljših turah.

Gena 1 steklenici K 2-2, 1/2, steklenici K 1-20.

Pristen na prodaj v vseh lekarnah.

Glavna zaloga: (1336-14)

Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Gostilna

na deželi ob Dunajski cesti, kjer je velik promet, z nekaj zemljiščem ali tudi brez njega se daje takoj v najem.
Vpraša se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Uradno dovoljena (1226)
posredovalnica stanovanj in služeb
G. FLUX
Gospodske ulice št. 6
priporoča in namešča le boljše
službe iskajoče vsake vrste
(moške in ženske)
za Ljubljano in drugod. — Potnina tukaj. — Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.
Natančneje v pisarni.

L. Luserjev obliž za turiste.

Priznana najboljša sredstva proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.

Glavna zaloga:
L. Schwenk-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Zahtevajte **Luser-jev** obliž za turiste po 60 kr.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli. V Kranju: K. Šavnik. (627-12)

RONCEGNO

najmočnejša naravna, arsen in železo
sodržujoča mineralna voda
priporočana po prvih medicinskih avtoritetah pri
anemiji, klorosi, poltnih, živčnih in ženskih boleznih, malariji itd.

Pitno zdravljenje uporablja se celo leto.
Zaloga v vseh trgovinah z mineralno vodo in v lekarnah. (712-10)

Kopališče Roncegn Južno Tirolsko,
postaja valsganske železnice,
1 1/2 ure oddaljeno od Tridenta, mineralna, blatna, parna kopel, popolno zdravljenje z mrzlo vodo, elektroterapija, masaža, zdravilna gimnastika. Višina nad morjem 535 metrov, prekrasna lega, zaščiten proti vetrom, dišeč, suh zrak, brez vsega prahu, stalna temperatura 18 do 22 stopinj. Zdravilišče prve vrste z obširnimi lepimi parkom, prekrasnim razgledom na dolomite, 200 sob za tuje, obovalnice in bralne sobe, zdravilni salon. Povsod električna razsvetljava, zdravilna godba, lawn-tennis. Senčnata izprehajališča, zanimivi izleti. Sezona maj—oktober. Prospekte in pojasnila daje kopališko ravateljstvo v Roncegnu.

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na k. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. — Ilustrovani ceniki zastoj. (22)

Žrebanje nepreklicno
dné 25. junija 1901.
Concordia-srečke
à 1 krono

Kisova esenca **Vinacet** daje,
z vodo zalita, najzdravejši, najtrpežnejši in najokusnejši kis.

Mala steklenica za 5 do 10 litrov kisa K 1—, Velika „ 20 „ 40 „ „ 3—.
Dobiva se v specializiranih, delikatesnih in drogerijskih prodajalnah.
Pazi naj se na varstveno znamko. (711-10)

Mlin

v najboljšem stanu s stalno vodo in z obrtno okolico se daje takoj v najem.
Vpraša se pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Varuj svoje ženo!
Za vsako rodbino najvažnejšo knjigo v otroških zadevah s četrdesetimi zahvalnimi pismi pošilja diskretno za 90 vin. v avstr. smarkah (odprto 70 vin.)
gospa A. Kaupa,
Berlin S. W. 230 Lin.
denstrasse 56. (300-50)

Najboljša uporaba mleka!
Kar največ in najfinjšega surovega masla!
Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.
500 prvih priznanj;
v Parizu 1900 „Grand-Prix“.
1/4 milijona tacihi strojev v rabi!
Uravnujejo se pasteriziranske naprave za transport mleka.
Se lahko prenaša na planino.
Vsi drugi stroji za mlekarstvo.
Popolne oprave za dobivanje sirotke na roko in parno moč.
Načrti proračuni.
(470) **Akcijska družba** (15)
Alfa-Separator
Dunaj, XVI. Ganglbauergasse 29.
Cenikl, poučne brošure brezplačno.

Glavni dobitnik
kron **30.000** vrednosti.
priporoča (1083-9)
J. C. MAYER
v Ljubljani.

„Andropogon“
je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstva za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi vsebi izkušena izjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.
Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasti lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. (2011-37)
Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 K.
Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.
Glavna razpošiljatev pri iznajditelju:
P. Herrmann
Zgornja Poljskava.
Preprodajalci popust.
Zaloga v Ljubljani pri g. Vaso Petrič-u in Edv. Mahr-u ter pri Albinu Rant-u v Kranju.

Popolna hrana, stanovanje, kopel, oskrbovanje, postrežba na dan od 4 K 50 vin. naprej. — V (839-9) maju in septembru še ceneje.

Zdravilišče Krapinske Toplice

na Hrvaškem od zagorjanske železniške postaje „Zabok-Krapinske-Toplice“ oddaljene za jedno uro vožnje, so odprte od 15. aprila do konca oktobra. 30° do 35° R. gorke akrototerme, ki eminentno uplivajo proti protinu, mišični in členski revmi, in njih posledičnim boleznim, pri liskih, nevralgiji, kožnih boleznih in ranah, kronični Brightijevi bolezni, otprnjenju, pri najrazličnejših ženskih boleznih. — Velike basinske, polne, separatne kopeli, kopeli v mramornatih banjah in prične kopeli, izvrstno urejene potilnice (sudariji), masaža, elektrika, šved. zdravilna gimnastika. — Udobna stanovanja. Dobre in ne drage restavracije; stalna topliška godba. Obširni senčni sprehodi itd. Od 1. maja vsak dan zveza po poštah omniabusih s postajo Zabok-Krapinske Toplice. Kopališki zdravnik dr. Ed. Mal. — Brošure se daje v vseh knjigarnah. Prospekte in pojasnila pošilja kopališko ravateljstvo.

Karbolinej

Patent Avenarius
Že 25 let preskušeno, les obvarujoče sredstvo.
Pred ponarejanjem se svari.
Tovarna za karbolinej R. Avenarius
Amstetten na Niž. Avstrijskem.
Pisarna Dunaj, III/1, Hauptstrasse 18.
Prodaja L. Spoljarič, Ljubljana. (717-5)

VIJSKI KIS
je
zajamčeno
pristen
Albert Eckert-ov v Gradcu.
Največja
tovarna kisa v monarhiji.
Dobiva se skoro v vseh dotičnih trgovinah.

G. Rumpel
inženjer in stavbeni podjetnik
Dunaj XIX., Colloredogasse 38
Teplce, Gablonz, Maribor
prevzame preddela, projektiranja in izvršbe stavb za vodovode, vsakovrstne dobave vode za občine, oblastva in zasebnike, vodovodne inštalacije, vodo vzdigovalne naprave vsake vrste, rezervoire iz betona, stavbe za plinarne, kanalizacije.
Najboljše reference!
27letna praksa!

Patentirani ročni in nahrbtni žveplalni pristojci
navadno in dvojno delujoči patentirani
Peronospera - pristojci
najnovejših sestavov
brizgalnice za žvepleni ogljik (injektorji) proti trtni uši
pristojci za streljanje proti nevihtam
špecialne brizgalnice za sadno drevje in vsa orodja za sadjarstvo in vinarstvo se dobivajo po najnižjih tovarniških cenah pri
IG. HELLER, Dunaj, II., Praterstrasse 49.

Najboljše črnilo svetá!
Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo
za svetla obutala samo
Fernolendt crème za naravno usnje.
Dobiva se C. kr. priv. povsodi.
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Učenec
zmožen slovenskega ter nekoliko nemškega jezika, sprejme se takoj v trgovino manufakturnega blaga pri D. Dolničar-ju v Postojni. (1211-2)

Prodaja.

Vsa zaloga blaga in prodajalnična oprava v konkurs zapadle firme Marija Meiringer, prodajalka papirja v Ljubljani, se s tem ponuja v nakup.
Ponudbe naj se pošljejo do 12. junija t. l. upravitelju konkurzne mase dr. Karlu Ahazhizhu, odvjetniku v Ljubljani. (1177-3)

! Veliko denarja!

do 1000 kron na mesec
lahko pošteno zaslužijo osebe vsakega stanu — (tudi kot postranski zaslužek).
Več se izve pod „Recl 118“ po anonimi pisarni E. Kristoflik, Innsbruck. Poštno predalo 36. (847-14)

Proda se nova hiša

katera ima 9 prostorov, klet, poleg hiše šupo, pred hišo dvorišče in zraven vrt. V hiši je gostilna in so prostori za štacune ali kako drugo obrt pripravi. Hiša stoji ob veliki cesti pri Postojni na lepem prostoru. Kupna cena je 7500 kron.
Kupci naj se ogledajo pri posredniku Jakobu Samsu v Matenji vasi št. 45, pošta Prestranek. (1156-3)

Trgovska akademija v Inomostu.

Šolsko leto 1901/1902 se prične 17. septembra.
Šolnina znaša za tri razrede akademije po K 120—, za pripravljalnicečaj K 100—.
Vsi absolventi akademije imajo pravico do jednoletnega prostovoljnškega službovanja.
Pojasnila daje vsikdar
(1215-1) ravateljstvo akademije.

Dobre cenene ure
s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom
HANNES KONRAD
tovarna za ure in eksportna hiša zlatin Most (Brux) Češko.
Dobra nikelnasta remontoarka . . . gld. 375
Prava srebrna remontoarka . . . 580
Prava srebrna verižica . . . 120
Nikelnasti budilec . . . 195
Moja trdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pisem. (2611-50)
Ilustrovani katalog zastoj in poštne prosto.

Patentirani ročni in nahrbtni žveplalni pristojci
navadno in dvojno delujoči patentirani
Peronospera - pristojci
najnovejših sestavov
brizgalnice za žvepleni ogljik (injektorji) proti trtni uši
pristojci za streljanje proti nevihtam
špecialne brizgalnice za sadno drevje in vsa orodja za sadjarstvo in vinarstvo se dobivajo po najnižjih tovarniških cenah pri
IG. HELLER, Dunaj, II., Praterstrasse 49.

Najboljše črnilo svetá!
Kdor hoče obutalo ohraniti lepo bleščeče in trpežno, naj kupuje samo
Fernolendt čreveljsko črnilo
za svetla obutala samo
Fernolendt crème za naravno usnje.
Dobiva se C. kr. priv. povsodi.
tovarna ustanovljena 1832. leta na Dunaji.
Tovarniška zaloga: Dunaj, I., Schulerstrasse št. 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti pazi naj se natančno na moje ime **St. Fernolendt.**

Naznanilo.

Surovinska zadruga črevljarjev za Kranjsko v Ljubljani obvešča s tem vse, zunaj Ljubljane bivaajoče črevljarje, kateri žele k zadrugi pristopiti, da je zadruga prodajalna na **Sv. Petra nasipu št. 1**, v kateri se gošpodom članom s pristnim in dobrim blagom vsake vrste po najnižji ceni in strokovnjaški vedi postreže.

Ob enem se tudi naznani, da se vrši mesečni shod **v nedeljo, dne 23. junija 1901 ob 2. uri popoldne** v gostilni „**pri Kroni**“, Gradišče, pri katerem se vsa pojasnila in zadeve zadruge vsem z dežele došlim razlože. Za obilno udeležbo shoda vabi uljudno odbor.

(1122-3)

Surovinska zadruga črevljarjev za Kranjsko.

Odbor.

Mnogo boljši nego rudeča
snažilna pomada

Globus snažilni ekstrakt

tvrdke

Najnovejšo odlikovanje: **Fritz Schulz jun. Akt.-Ges.**
zlata svetinja

Svetovna razstava v Parizu 1900
Kolektivna razstava kem. industrije.

Leipzig, Eger (Hb.) I. 2 (996-2)

Dobiva se povsod.

Ženitna ponudba.

Posesnik na deželi, ne daleč od farne cerkve, star nekaj čez štirideset let, pošten, trezen in miren človek, v zdravem, vinorodnem kraju na Spodnjem Stajerskem, želi v zakon vzeti sebi primerno kmečko žensko z zgornj omenjenimi lastnostmi v starosti 30-40 let, samico ali pa vdovo brez otrok, katere bi imela nekaj premoženja in pa veselje do gospodarstva.

Ponudbe je poslati pod naslovom: „**Srečno življenje**“ na upravništvo „**Slov. Naroda**“ v Ljubljani.

(1191)

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1

obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure popoldne.

(2693-23)

Poštnega hranilničnega urada štev. 828.406. Telefon štev. 57.

Za večjo tovarno se išče spreten

korespondent in potovalec.

Zahteva: Kristijan, 23-26 let star, samec, popolno znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi izborna, navadna in trgovska znanja, stenografija, lepa pisava, veselje, pridnost in zmožnost za samostojno delo.

Obširno pisane ponudbe, s fotografijo in s prepiski spričeval opremljene, naj se pošilja pod **W. 5275 Haasenstein & Vogler Dunaj I.**

(1219)

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno**.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(628-12)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Prva kranjska tovarna sadnih destilatov in pristnega žganja

priporoča svoje edino pristne izdelke kakor: **destilat iz bezga**, **destilat iz drnuli**, to le v buteljkah; dalje **slivovec** iz domačih češpelj in **brinjevec** v sodčkih in manjših množinah in druge destilate.

Garantira se za pristnost destilatov, vse gorkim potom brez spirita.

Prekupcem večjih množin ugodni pogoji in popust.

Išče se **zastopnik** za jugoslovanske dežele v Ljubljani.

Pogoji ugodni.

(616-12)

Lastnik tovarne: **Franjo Petsche**, Stari trg pri Rakeku.

Življenska zavarovalnica v Gotha.

Stanje zavarovanj dne 1. februvarja 1901:

792 1/2 milijonov mark.

Bančni fondi dne 1. febr. 1901: 528

Dividenda v letu 1901: 29 do 128 % letne normalne premije, po starosti zavarovanja.

K pristopu vabi

(422-5)

Ed. Mahr.

XXII. ogrska državna dobrodelna loterija

Glavni dobitok 150.000 kron.

Vsi dobitki skupaj 365.000 kron.

Čisti dohodek te loterije se po sklepu Nj. c. in kr. apostol. Veličanstva z dne 1. maja v Gödöllő porabi za nastopne občeukoristne in dobrodelne namene: 1. Fond, ki se ustanovi za neimovite vdove in sirote drž. uradnikov. 2. Splošno dobrodelno društvo VIII. okraja v Budapešti. 3. Krščansko žensko društvo za podporo revnih v Neutri in okolici. 4. Stefanijina sirotišnica v Požunu. 5. Splošno vseučiliško pomožno društvo v Budapešti. 6. Podporno društvo za katoliške delavke. 7. Učiteljsko pomožno društvo v Budapešti. 8. Hrvatski, po „Sv. Vidu“ imenovani zavod za slepce. 9. Prostovoljno rešilno društvo v Budapešti. 10. Budapeštansko „Fröblovo“ žensko društvo, vsako z 1/10 čistega dohodka.

Žrebanje že 28. tega meseca.

Srečke à 4 krome se dobivajo: pri ravnateljstvu kralj. ogrskega loterijskega dohodarstva v Budapešti, v vseh poštah, davčnih, carinskih, merosodnih in solnih uradih, na železniških postajah, v večini trafik in menjalnic in v vseh loto-kolekturah.

Budapešta, 28. maja 1901.

(911-6)

C. kr. loterijsko dohodarstveno ravnateljstvo.

Gostilna „pri novem svetu“

Marije Terezije cesta št. 14.

V nedeljo, dne 9. junija 1901

K O N C E R T

vojaške godbe

na izdatno olepšanem vrtu.

Začetek ob 3. uri.

Vstopnina prosta.

Na vrtu sta salon in keglišče.

Točil bodem izvrstna pristna vina in Koslerjevo marčno pivo ter skrbel za dobra jedila in točno postrežbo. Za mnogobrojni obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem

(1231)

Valentin Mrak, gostilničar.

Keglišče je za nekaj dni v tednu družbam na razpolago.

Važno! za Važno!
gospodinje, trgovce, živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potreščine, kirurška obvežila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinejšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in solij za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce

posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encijan, kolmož, krmilno apno I. t. d. Vnanja naročila izvršujejo se točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice št. 3

Konkurenčne cene!

Ceniki brezplačno!

Fr. P. Zajec

urar, trgovina z zlatino in srebrnino
Ljubljana, Stari trg št. 28

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih švicarskih žepnih in stenskih ur.

Nikelnasta remontoar ura... od gl. 1-20.

Srebrna cilindar remontoar ura... 4-.

Trgovina vseh optičnih predmetov: očal, barometrov, termometrov, daljnogledov.

Popravila se izvršujejo natančno in s jamstvom.

Anton Presker

krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 6

priporoča svojo veliko zalogo

gotovih oblek

za gospode in

dečke,

jopice in plašče

za gospe,

uepremočljivih

havelokov itd.

Obleke po meri se po

najnovjših uzorcih in po

najnižjih cenah solidno in

najhitreje izgotovljajo.

Prodaja na drobno in debelo. Ceniki brezplačno.

Klobuke

najnovjši fačone

priporočam po nizki ceni.

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg, tik moje glavne prodajalne na voglu.

„Narodni dom“.

V nedeljo, dne 9. junija t. l.

KONCERT vojaške godbe

na vrtu.

Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina 25 kr.

(1227)

Ljudevit Masaryk.

Vabilo

k

VESELICI

katera se bode vršila

v nedeljo, 9. junija t. l.

v „gostilni pod gozdom“
na Dolenjski cesti št. 33.

Pri veselici sodeluje slav. tamburaški klub
„Krim“.

Začetek ob 1/4 4. uri popoldne. Vstop prost.

Za okusno jed, svežo pijačo, kakor tudi za
točno postrežbo bo poskrbljeno.

K mnogobrojni udeležbi vabi najljubšeje

Josip Plankar

(1190-2)

gostilničar.

Ob neugodnem vremenu se vrši
veselica prihodnjo nedeljo, 16. t. m.

Varst. znamka: Sidro.

LINIMENT CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
priznana izborna, bolečine tolažeče ma-
zilo; po 80 h., K 1.40 in K 2.— se dobiva v
vseh lekarnah. (2498-28)

Pri nakupu tega splošno priljubljenega do-
mačega zdravila naj se jemljejo le origi-
nalne steklenice v zaplenicah z našo
varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve
lekarne, potem je vsakdo prepričan,
da je da je dobil originalni izdelek.

Richterjeva lekarna pri
zlatem levu
v Pragi, I. Elizabete cesta 5.

Kranjske klobase

najboljše vrste, mehke in trdo sušene
prodaja in razpošilja tvrdka (12-128)

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte.
Specijalna trgovina za kavo in čaj, glavna
zaloga J. Klauer-jevega higijeničnega likerja
„Triglava“ iz planinskih zelišč.

Prva strojna pletilnica

priporoča iz najfinejšega flora in iz
Macco-preje lastno izdelane obujke,
ženske in otroške nogovice in vsa v
to stroko spadajoča dela.

Tam se tudi pripletejo stare no-
govice.

Izvrsten Schmitzberger

teran in refoško

priporoča

(1244-2)

vinska pivnica Lassnik

v Wolfvovih ulicah št. 1.

Prva konfekcija za otroke

priporoča svoje lastno izdelane otroške
oblekice, jopice, pelerine, obleke za
dečke, avbice, čepice, ki so v največji
izberi vedno na skladišču.

Jmenovani predmeti se izdelujejo
tudi po meri. (632-13)

Ana Haring

Dvorni trg št. 1, nasproti „Narodne kuvarne“.

Velika zaloga

(101-43)

Styria, franco-
skih Peugeot,
Austria-koles.

pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov

Pneumatik

katero nudim po isti
ceni, kakor tovarna.

Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
veržice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).

Najboljši šivalni stroji.

Najnižje cene in jamstvo!

Z vsem spoštovanjem

Fr. Čuden,

urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

Švicarija, Tivoli.

Jutri v nedeljo, dne 9. junija t. l.

dva koncerta.

Prvi ob 1/4 4. uri popoldne. Drugi ob 8. uri zvečer.

Vstop prost.

K prijaznemu obisku vabi

z vsem spoštovanjem

(1229)

Fr. Novak.

Podpisanec si usojam naznaniti sl. p. n. ob-
činstvu, da sem prevzel zastop za

umetalni ogenj

kateri se izdeluje

v prvem slovenskem pyrotehničnem laboratoriju

g. Ferd. Makuc-a

pooblaščenega in priznanega pyrotehnika
v Gorici.

Naročila na sestavljeni umetalni ogenj spre-
jemam po vsakovrstnih cenah, n. pr. za 50-500 K
in več, pyrografična in arhitektonična dela ter
prospektive po posebnih načrtih in po sporazum-
ljenju.

Naročila na sestavljeni umetalni ogenj spre-
sim 14 dni pred rabo. Navadni umetalni
oganj je vselej na razpolago v moji zalogi.

Priporočajo se, beležim

s posebnim spoštovanjem

(1119-2)

Fr. Ševčik.

Slovečki profe-
sorji zdravilstva in
zdravniki priporo-
čajo

Želodčno *

* tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža

kot želodce
krepujoče
in tek vzbuj-
ajoče, dalje
kot prebav-
ljenje in tes-
lesno od-
prje pospe-
šujoče sredstvo
posebno onim,
ki trpi na na-
vadnem
telesnem
zaprte.

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po
II. 12 in več steklenic. (1368-34)

Ustanovljeno 1872. — Zopet z zlato kolajno 1900 odlikovano. — Ustanovljeno 1872.

Hermana Janke

svetovnoslovit

obnovilec barve las

Je najboljše sredstvo svetla za
barvanje las.

Brez svinca in žvepla. Po dvakratnem namazanju dobé vsaki osiveli lasje
zopet svojo prejšnjo pravo barvo, ne da bi se polt onesnažila, ali lasje prišli
ob barvo. Jamstvo za uspeh. Vporaba dosti ugodnejša in enostavnejša, kakor
pri navadnih barvilih las. Jamstvo za brezopojno neškodljivost. Uradno pre-
iskano in k prodaji dopuščeno. Najvišja odlikovanja, častna darila in zlate ko-
lajne. Na željo se v finih salonih med česanjem povsem neopaženo vporablja.

Zahteva naj se pri nakupu vedno izrecno

Janke-jev obnovilec barve las.

Cena za karton gld. 2.— in gld. 6.—.

Herm. Janke, Berlin NW., Mittelstrasse 61.

Spričevalo: Gosp. dr. med. Bredow, Berlin, piše: Obnovilec barve las sem skrbno pre-
skušal in potrjujem v polnem prostem prepričanju, da je zmes za organizem, posebno za glavne
in polne živce povsem neškodljiva. Ako se po predpisu vporablja, je vseh nedvomov in trajen.

Za brade! Po Herm. Janke-jevi „nedosežni“ vodi za obveze brk ohranjuje se brke
tudi brez obveze v trajni najboljši legi. 1 steklenica gld. 1.—.

Poševna palčica vsestransko kot najboljša priznana. a gld. 1.—. Veliki ilustrovani
za brkine obveze cenik vseh parfum. specialitet last. izdelka pošilja se zastonj.

Dobiva se v glavni zalogi: S. Mittelbach, Dunaj, I., Hoher Markt 8. — V Ljubljani
ima Oton Fetteh-Frankheim, Kongresni trg št. 17. (853-14)

Ivan Kordik v Ljubljani

trgovina z galanterijskim blagom

Prešernove (Slonove) ulice št. 10-14

priporoča svojo veliko zalogo

jedilnih in kuhinjskih potrebščin

— iz alpake in alpaka-srebra. —

Predmeti iz alpake (trpežne bele kovine) veljajo:

(1043-8)

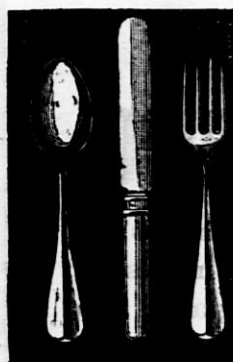
1 tuc. žlic, navadnih gld. 4.40, težkih gld. 5.50
1 » » za kavo » 2.20, » » 2.60
1 » nožev ali vilic » 6.—,
Jedna velika žlica za mleko gld. —80, za juho
gld. 2.—.

Noži in vilice z roženim, koščenim ali trdo-
lesnim ročajem:

12 parov navadnih . . . od gld. 1.80 do gld. 3.—
12 » boljnih . . . » 3.50 » » 7.50

Svečniki iz alpake visoki 21 24 2 1/2 cm
gld. 2.— 2.30 2.60

Paper vestas, najboljše užigalice (svečice), goré
skoraj 5 minut, in niso dražje od navadnih užigalic.

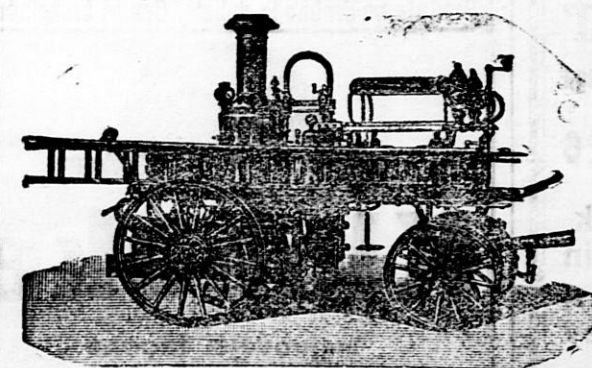

Podružnica R. A. Smekal, Zagreb

priporoča od svoje najstarejše in najzmožnejše

tovarne za gasilno orodje

slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom sledeče predmete:

Brizgalnice najnovejše sestave,
kakor s patentom proti zmrz-
lini, s priredbo, da brizgalnica na
obe strani jemlje in meče
vodo; „univerzalko“, prikladno
za male občine, ista se nosi ali vozi;
parne brizgalnice, vodonoše,
sesalke vsake vrste, vozove za
polivanje ulic in prevažanje gnojnice
itd., cevi iz posebne tkanine najboljše
vrste; dalje čelade, pase, sekir-
rice, lestve ter sploh vse za ga-
silna društva prikladno orodje, trpežno
in lepo izdelano. Motor-vozove
in priprave za acetylen-luč.
Dalje kmetijsko orodje vsake
vrste. — Gasilna društva, občine in
pošteni kmetovalci-gospodari plaču-
jejo tudi na obroke po dogovoru. Naročila franko na vsak kolodvor. (213-10)

Cenike pošiljamo brezplačno in poštne prosto.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

F. P. VIDIC & Co. v Ljubljani

ponujajo po najnižjih cenah vsakokoli množino

zidarske opeke

zarebane strešne opeke

(Strangfalzziegel) rudeče in črne, z zraven spadajočo

stekleno zarezano opeko in strešnimi okni iz vlitiga železa

lončene peči in štedilnike

lastnega izdelka

Roman-cement

lastnega izdelka

Dovški portland-cement

kakor vse v stavbinsko stroko spadajoče predmete.

(1208-2)

Najnižje cene!!!